

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555)
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

นางสาวมีนา แซ่ลิ่ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2560

**An Evaluation of the Lower Secondary Level of Non-Formal and Informal Basic
Education Curriculum, B.E. 2551 (Revised Edition B.E. 2555) of Mueang District
Non-Formal and Informal Education Center, Samut Prakan Province**

Miss Meena Sae Lim

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Evaluation

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2017

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

ชื่อและนามสกุล นางสาวมีนา แซ่ลิ้ม

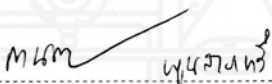
แขนงวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา

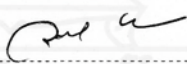
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

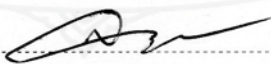
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณดี แสงประทีปทอง
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กานดา พุนลาภทวี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณดี แสงประทีปทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. กฤษณา รุ่งโรจน์วณิชย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555)
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ
ผู้วิจัย นางสาวมีนา แซ่ลิ้ม **รหัสนักศึกษา** 2552500973 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การประเมินการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง
(2) รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดการเรียนสอน และ 3) ด้านสถาบัน

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน ครู 33 คน บุคลากร 4 คน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ และนักศึกษา 400 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบประเมินสมรรถนะนักศึกษา แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตร และแบบบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ผ่านเกณฑ์การประเมิน สมรรถนะสำคัญของนักศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมิน และคุณธรรมของนักศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมิน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก ผลประเมินอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่งบประมาณไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และ 3) ด้านสถาบัน ได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา การจัดการเรียนการสอนของครู และการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

คำสำคัญ การประเมินหลักสูตร การศึกษานอกระบบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มัธยมศึกษาตอนต้น

Thesis title: An Evaluation of the Lower Secondary Level of Non-Formal and Informal Basic Education Curriculum, B.E. 2551 (Revised Edition B.E. 2555) of Mueang District Non-Formal and Informal Education Center, Samut Prakan Province

Researcher: Miss Meena Sae Lim; **ID:** 2552500973;

Degree: Master of Education (Educational Evaluation);

Thesis advisors: (1) Dr. Vandee Sangprateetong, Associate Professor;

(2) Dr. Somkid Promjouy, Associate Professor; **Academic year:** 2017

Abstract

The objective of this research was to evaluate the lower secondary level of Non-Formal and Informal Basic Education Curriculum, B.E. 2551, (Revised B.E. 2555) of Mueang District Non-Formal and Informal Education Center, Samut Prakan province, in three aspects: (1) the learning behavior aspect, (2) the instructional management aspect, and (3) the institution aspect.

The informants were 1 administrator, 33 teachers, 4 personnel from Mueang District Non-Formal and Informal Education Center, Samut Prakan province, and 400 students obtained by stratified random sampling. The employed research instruments were a student competency assessment scale, a questionnaire on the curriculum, and a data recording form. Data were analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The findings were as follows: (1) regarding the learning behavior aspect, it was found that evaluation result for the cognitive domain was below the passing criteria, while evaluation results for the affective and psychomotor domain passed the criteria at the good level; (2) regarding the instructional management aspect, it was found that evaluation results for classroom arrangement, organization of course contents, instructional process, and facilities passed the criteria at the good level, while that for the budget did not pass the criteria; and (3) regarding the institution aspect, it was found that evaluation results for characteristics and learning behavior of the students, instructional management of the teachers, and the administrator's promotion of instructional management activities passed the criteria at the good level, while the supports on student learning of the students' families did not pass the evaluation criteria; also, when the relationships among the three aspects of the curriculum were considered, it was found that the evaluation results of the three aspects did not conform to each other and did not have any relationship.

Keywords: Curriculum Evaluation, Non-formal Education, Basic Education, Lower Secondary Level

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งดี จาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ความกรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้เสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กานดา พูนลาภทวี ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่ช่วยให้คำแนะนำ ทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ที่ได้ ตรวจสอบเครื่องมือพร้อมให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ นอกจากนี้ขอขอบคุณมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้จัดสรรทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์ และผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล จนทำให้การทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อนนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้ กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และ ให้กำลังใจตลอดมา

มีนา แซ่ลิ่ม

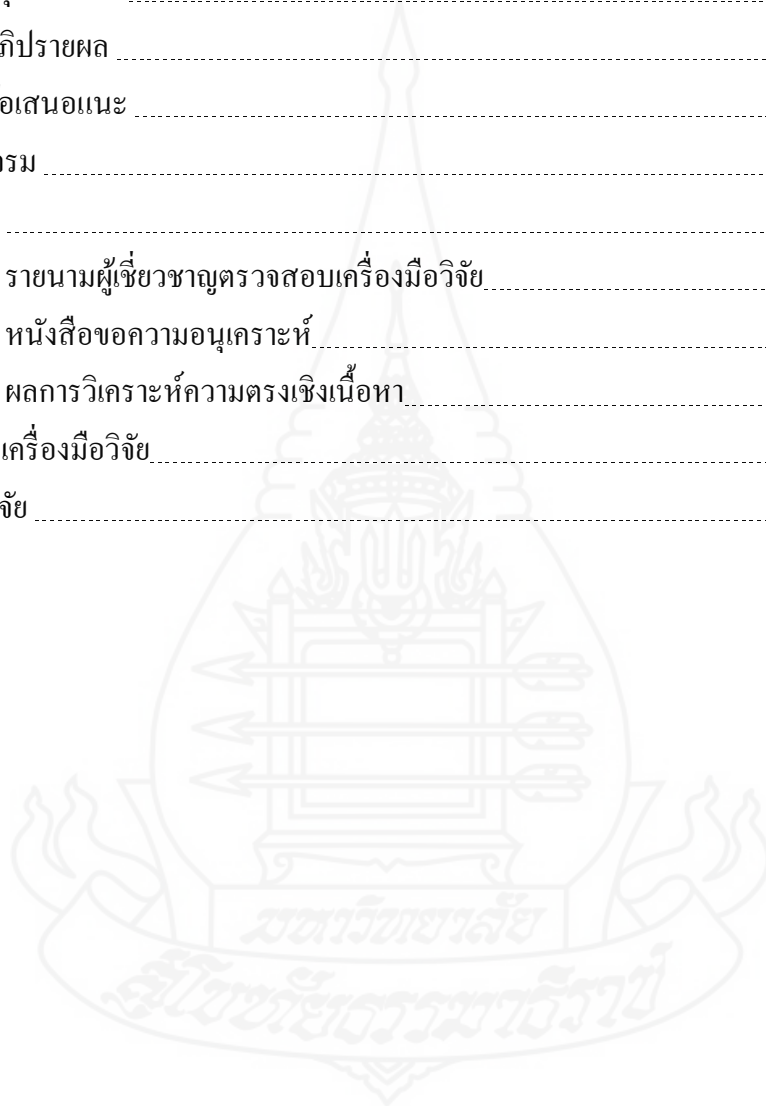
กุมภาพันธ์ 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	9
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	20
หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านพฤติกรรมการเรียนรู้	62
ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน	65
ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านสถาบัน	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
สรุปการวิจัย	83
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	99
ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	100
ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	103
ค ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา	106
ง เครื่องมือวิจัย	121
ประวัติผู้วิจัย	150

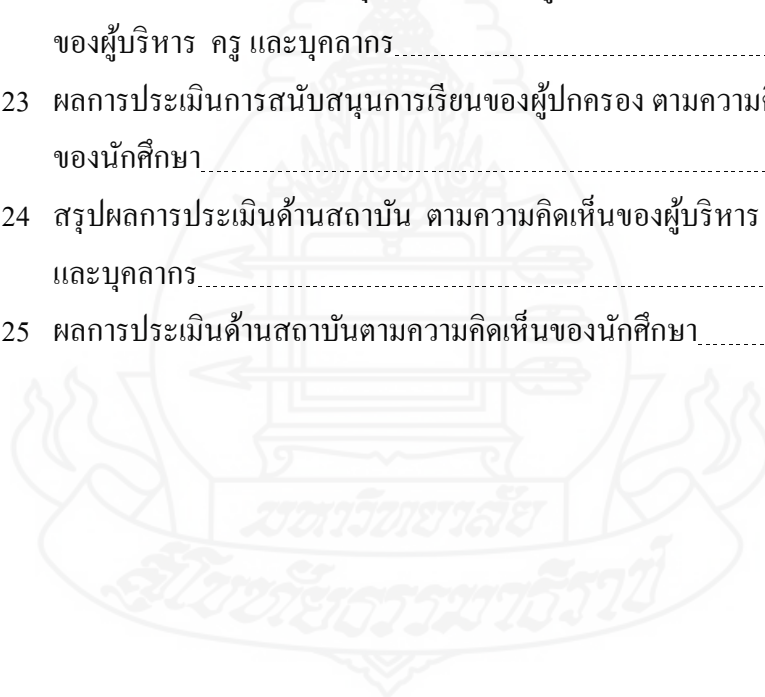

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนนักศึกษาที่ให้ข้อมูลการประเมินหลักสูตร	52
ตารางที่ 3.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	53
ตารางที่ 3.3 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	54
ตารางที่ 3.4 กรอบแนวทางการประเมิน	60
ตารางที่ 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	63
ตารางที่ 4.2 ผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (N – NET) ของนักศึกษา	63
ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา	64
ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินคุณธรรมของนักศึกษา	65
ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินการจัดชั้นเรียนและตารางสอน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	66
ตารางที่ 4.6 ผลการประเมินการจัดชั้นเรียนและตารางสอนตามความคิดเห็นของนักศึกษา	66
ตารางที่ 4.7 ผลการประเมินเนื้อหาวิชา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	67
ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินเนื้อหาวิชาตามความคิดเห็นของนักศึกษา	68
ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินวิธีการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	69
ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินวิธีการสอนตามความคิดเห็นของนักศึกษา	70
ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และ บุคลากร	71
ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวกตามความคิดเห็นของนักศึกษา	71
ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	72
ตารางที่ 4.14 สรุปผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	73
ตารางที่ 4.15 สรุปผลการประเมินการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา	73
ตารางที่ 4.16 ผลการประเมิน คุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	74
ตารางที่ 4.17 ผลการประเมินคุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนตามความคิดเห็น ของนักศึกษา	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 ผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	76
ตารางที่ 4.19 ผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ตามความคิดเห็น ของนักศึกษา	77
ตารางที่ 4.20 ผลการประเมินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	78
ตารางที่ 4.21 ผลการประเมินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา	79
ตารางที่ 4.22 ผลการประเมิน การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	79
ตารางที่ 4.23 ผลการประเมินการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ตามความคิดเห็น ของนักศึกษา	80
ตารางที่ 4.24 สรุปผลการประเมินด้านสถาบัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร	81
ตารางที่ 4.25 ผลการประเมินด้านสถาบันตามความคิดเห็นของนักศึกษา	81

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบการจัดกระบวนการศึกษา	29
ภาพที่ 2.2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติ	30
ภาพที่ 2.3 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติจริงกับมาตรฐานที่กำหนด	34
ภาพที่ 2.4 แสดงประเภทการประเมินและ วัตถุประสงค์และการตัดสินใจ	36
ภาพที่ 2.5 แบบจำลองการสนับสนุน	37
ภาพที่ 2.6 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	42

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

การจัดการศึกษานอกระบบ ยึดหลักการและความมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ควบคู่กับหลักการศึกษานอกระบบ หลักความเสมอภาค การมีส่วนร่วมในความ รับผิดชอบ กระบวนการเรียนรู้ ความหลากหลาย ความยืดหยุ่น การบูรณาการ และการกระจาย อำนาจ เพื่อให้การศึกษานอกระบบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

การจัดการศึกษานอกระบบ เชื่อว่าการศึกษาอาจเกิดขึ้นได้ทุกหนทุกแห่ง ไม่เฉพาะใน โรงเรียนเท่านั้น การศึกษานอกระบบอาจพิจารณาการศึกษาได้ 2 ด้าน คือ ด้านที่ 1 เป็นการศึกษา ที่จัดขึ้นนอกเหนือจากที่จัดในโรงเรียน โดยมีหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอน การวัด และ ประเมินผล แต่ก็มี ความยืดหยุ่นสามารถปรับให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชน ผู้เรียนสามารถนำ เนื้อหาจากสภาพแวดล้อม หรือความต้องการของผู้เรียนมากำหนดเป็นหลักสูตรก็ได้ แนวคิด ดังกล่าวให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ที่มีเลือดเนื้อ มีชีวิต จิตใจ มีอารมณ์ มีศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์ มีเสรีภาพที่จะเลือกและตัดสินใจ สามารถรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนตัดสินใจ เป็นมนุษย์ ที่พัฒนาได้ด้วยตนเอง มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีโชติคุณสอน เมื่อปรารถนาที่จะเรียน ก็จะสามารถหาวิธีที่จะเรียน และสามารถเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้งซึ่งจะนำความรู้ที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ แก่ตนเอง ผู้ปกครอง และชุมชนของตนได้ ด้านที่ 2 เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับผู้ที่อยู่ นอกระบบ โรงเรียน เป็นผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการที่โรงเรียนจัดให้ได้ โดยข้อจำกัดต่าง ๆ ทั้ง ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนทางด้านร่างกาย จิตใจ ที่สำคัญคือส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งมิ ด้มีความรู้และประสบการณ์ในการใช้ชีวิตและการทำงานในระดับหนึ่ง สามารถรับผิดชอบตนเองได้ การจัดการศึกษาจึงใช้หลักการสอนผู้ใหญ่ (Andragogy) เป็นหลักการสำคัญ คือ เป็นการจั ดการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และครูผู้สอนในการวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน ต้องเข้าใจ เหตุผลของการเรียน มีเป้าหมายของการเรียนที่ชัดเจน ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีเรียนที่เหมาะสมกับ ตนเองได้ ผู้เรียนจึงเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ที่จะร่วมตัดสินใจและมีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียนของตนเอง ครูผู้สอนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนจะต้องเข้าใจธรรมชาติ จิตใจและอารมณ์ของ กลุ่มเป้าหมายและจัดโอกาสให้เรียนด้วยตนเอง เรียนจากของจริง เอาความรู้และประสบการณ์จาก

การทำงานมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ด้วย การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านร่างกาย ความคิด จิตใจ สติปัญญา และสภาพแวดล้อม กลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกระบบส่วนมากเป็นเยาวชนและผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผู้มีวุฒิภาวะ มีประสบการณ์ มีความรับผิดชอบในการประกอบอาชีพ ดูแลผู้ปกครอง และมีข้อจำกัดมากมายในการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่เหมือนกับเด็กแตกต่างกันหลายอย่าง เช่น ความคิดอ่าน ประสบการณ์ ความพร้อม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม นำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการศึกษาตลอดชีวิต มีภารกิจสำคัญที่มุ่งให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการศึกษาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตตามมาตรฐานของสังคมซึ่งเป็นสิทธิที่คนทุกคนพึงได้รับ นอกจากนั้นยังจะต้องได้รับการศึกษาที่ต่อเนื่องจากการศึกษาพื้นฐานนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาชุมชนและสังคมในที่สุด (อัญชลี ธรรมะวิสิกุล, 2551, น. 1-2)

การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการจัดการศึกษาที่จัดขึ้น นอกเหนือไปจากการศึกษาในระบบโรงเรียน มีลักษณะเป็นการจัดกิจกรรมการศึกษาที่สนองความต้องการและความสนใจเฉพาะอย่าง ทั้งในแง่ที่เป็นความรู้ การฝึกอาชีพ การคิดเป็น ทำเป็นและสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำได้ เป็นการจัดการศึกษาที่มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น ส่งเสริมให้ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียนได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติ และวัฒนธรรมอันจำเป็นในการประกอบอาชีพและดำรงตนเป็นคนดี โดยเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2551 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองอุดมการณ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสังคม มีการบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม ศิลปธรรม และวัฒนธรรม การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม สามารถพึ่งพาตนเองได้ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของบุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์จากการทำงาน และการประกอบอาชีพ โดยการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ให้มีความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ด้านจิตใจ ให้มีคุณธรรม ควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกัน สามารถจัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สร้างภูมิคุ้มกันตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้ง

คำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้ที่อยู่นอกระบบและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสาร โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ ได้แก่ สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระทักษะการดำเนินชีวิต สาระการพัฒนาสังคม และสาระการประกอบอาชีพ

การประเมินหลักสูตรมีความสำคัญในการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรหลายประการด้วยกัน คือ ทำให้ได้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร ทำให้ได้ประเมินหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ประเมินความก้าวหน้าของการนำไปใช้และความสำเร็จของหลักสูตร รวมถึงผู้ที่รับผิดชอบหลักสูตรและให้ผู้ใช้หลักสูตร และทราบถึงจุดอ่อนของหลักสูตร พิสนุ พงศ์ศรี (2549, น. 135) จากเหตุผลดังกล่าว ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ในฐานะเป็นหน่วยที่รับผิดชอบดำเนินการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จนถึงปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาแล้วในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งยังไม่มีมีการประเมินว่าหลักสูตรจัดทำขึ้นเหมาะสมหรือไม่ ดังนั้นจึงความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งที่ควรมีการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรไปใช้ในการปรับปรุงและการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาและให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ใน 3 ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

2.1 เพื่อประเมินด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่

2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.2 ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) นักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.3 สมรรถนะสำคัญของนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

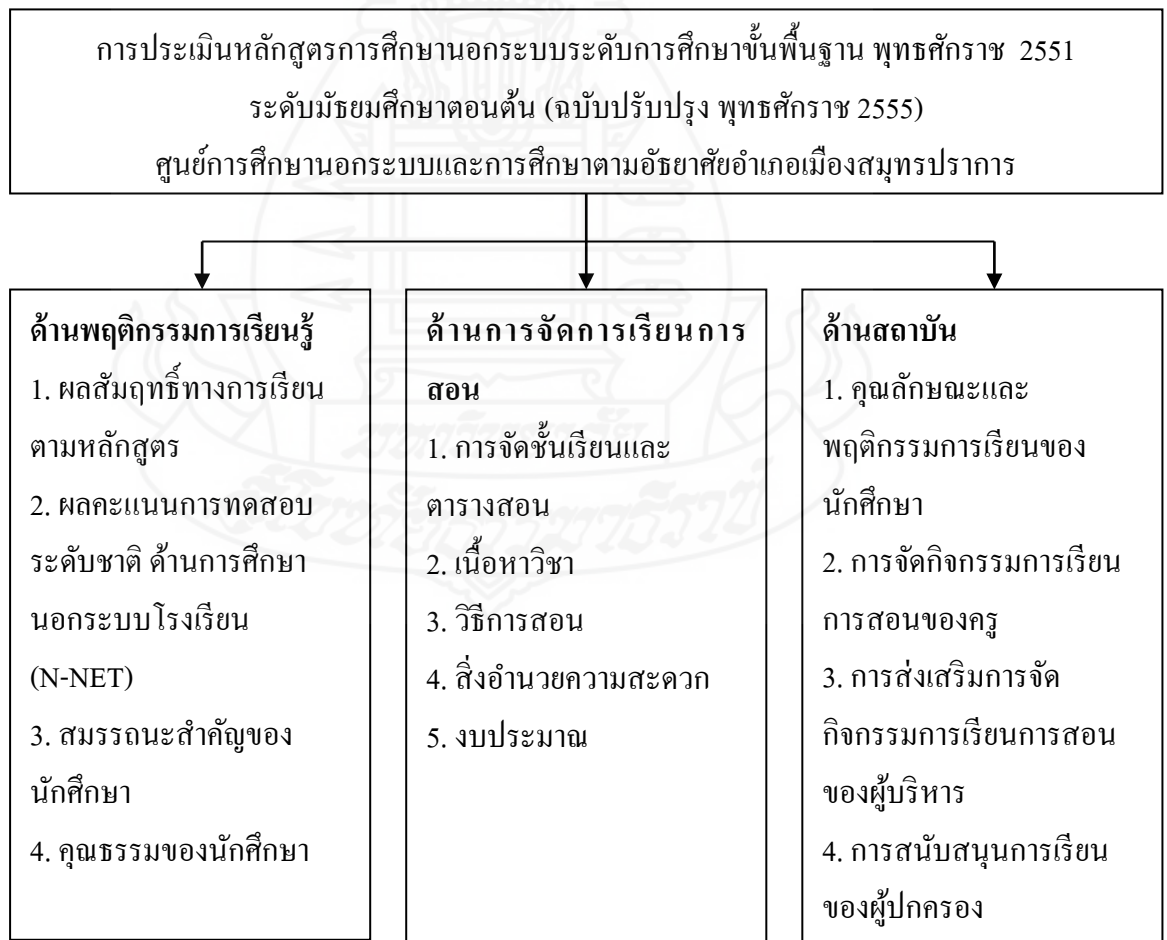
2.1.4 คุณธรรมของนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 เพื่อประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ

2.3 เพื่อประเมินด้านสถาบัน ได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร และการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบความคิดในการทำวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแสดงดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 เนื้อหาการวิจัย

4.1.1 หลักสูตรที่ประเมิน ได้แก่ หลักสูตรนอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

4.1.2 ประชากรการวิจัย 2,438 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอน 33 คน บุคลากรของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ 4 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2,400 คน

4.2 ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่

4.2.1 พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2) ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) นักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 3) สมรรถนะสำคัญของนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 4) คุณธรรมของนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

4.2.2 การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ

4.2.3 สถาบัน ได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร และการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

4.3 ระยะเวลาที่ดำเนินการติดตามประเมินผล คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

5.2 การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรที่สร้างขึ้นว่าสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ โดยใช้การวิจัยเชิงประเมินในประเด็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนการสอน และ 3) สถาบัน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

5.2.1 พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ประกอบด้วย

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

2) ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) นักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3) สมรรถนะสำคัญของนักศึกษาตามหลักสูตร ประกอบด้วย

(1) ความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง การใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเอง เพื่อเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม

(2) ความสามารถในการคิด หมายถึง การรู้จักคิดวิเคราะห์ และคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

(3) ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง การแสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล

(4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต หมายถึง การทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม

(5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง การรู้จักเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและทำงาน

4) **คุณธรรมของนักศึกษา** หมายถึง ผู้เรียนมี คุณธรรมจริยธรรม ความรู้พื้นฐานสำหรับการดำเนินชีวิต ความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ทักษะในการดำเนินชีวิต จิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

5.2.3 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ

5.2.4 สถาบัน หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษา การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การส่งเสริมการจัดการกิจกรรมเรียนการสอนของผู้บริหาร และการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศให้กับผู้บริหาร นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้อง ได้ทราบข้อมูล ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดจากการใช้หลักสูตร เพื่อประกอบการพิจารณาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี
 - 1.5 การบริหารหลักสูตร
 - 1.5 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
 - 1.6 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.2 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร
 - 2.4 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.5 รูปแบบการประเมินหลักสูตร
3. หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

สงบ ลักษณ์ (2542, น. 8) ให้ความหมายของหลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ที่ทั้งปวงที่จัดให้กับผู้เรียนได้รับเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาทั้งพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ และค่านิยมต่าง ๆ

ธีร บัณฑิต (2542, น.7) ให้ความหมายของหลักสูตร หมายถึง แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหากิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น. 9) ให้ความหมายของหลักสูตร หมายถึง หลักสูตรแม่บท คือหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดขึ้น เป็นเสมือนแม่บท หรือรัฐธรรมนูญทางการศึกษา สำหรับผู้ที่ปฏิบัติงานด้านนี้จะได้ยึดเป็นแนวทาง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา สิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแม่บท ประกอบด้วย

1. เป้าประสงค์และจุดหมายของการศึกษา
2. นโยบายและหลักการจัดการศึกษาของชาติแต่ละระดับ
3. โครงสร้างหลักสูตร
4. เนื้อหาวิชาต่างๆ ที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดหมาย
5. เวลาเรียน ได้แก่ จำนวนปีที่ต้องการ เวลาเรียนแต่ละปี และเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มวิชาในแต่ละสัปดาห์

ทาบ (Taba, 1962, p. 9) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะที่ตั้งจุดหมายไว้

กู๊ด (Good, 1973, p. 7) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตรคือเนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น
2. หลักสูตรคือเค้าโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่ต้องสอนซึ่งโรงเรียนจัดให้นักเรียนเพื่อให้มีความรู้จนจบชั้นเรียนหรือได้รับประกาศนียบัตรเพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อในทางอาชีพต่อไป

3. หลักสูตร คือกลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ซึ่งนักเรียนได้ เฝ้า เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถาบัน

เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander, 1974 : p.3) ให้ความหมายของ หลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรหมายถึง ความพยายามทั้งหมดของโรงเรียนในการที่จะให้เกิดผลการ เรียนที่โรงเรียนพึงปรารถนา ทั้งในสถานการณ์ภายในหรือภายนอกโรงเรียน

กล่าวโดยสรุป หลักสูตรหมายถึง แผนหรือแนวทางการจัดการศึกษา หรือมวล ประสบการณ์ หรือกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์อัน ประกอบด้วยปรัชญาหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรต่อการจัดการศึกษา ไว้ดังนี้

ซำรง บัวศรี (2547, น. 6-7) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นส่วนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่คุณภาพ โดยมีรายละเอียด ที่บ่งชี้ว่า ผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงไร ควรได้รับการฝึกอบรมให้มี ทักษะในด้านใด และควรมีพัฒนาการทั้งส่วนของร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างไร

สุมิตร คุณานุกร (2536, น. 199-200) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องชี้นำทางหรือเป็นบทบาทบัญญัติของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทาง การศึกษาและควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ปฤถ นันทวงศ์ และไพโรจน์ ด้วงวิเศษ (2534, น. 9) สรุปความสำคัญของหลักสูตร ว่ามีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดเป็นแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพ ตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้นสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญเพราะ หลักสูตรเป็นแผนการหรือโครงการจัดกิจกรรมการศึกษาที่ระบุแนวทางการจัดมวลประสบการณ์ เป็นส่วนกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่หลักสูตรกำหนดไว้

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรเป็นส่วนที่จะทำให้เข้าใจความหมายของหลักสูตรได้ และชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะสามารถให้ภาพรวมของหลักสูตรทั้งระบบ และเป็นแนวทางการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีนักการศึกษาเสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

อมรา เล็กเริงสินธ์ (2540, น. 7) และวิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542, น. 50) กล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของหลักสูตรอย่างน้อย 4 ส่วนที่มีความหมายสัมพันธ์กัน ดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย (Objectives)
2. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ (Contents and Experiences)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
4. การประเมินผล (Evaluation)

ธีรารัตน์ บัวศรี (2547, น. 8-9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากการเรียนรู้จบหลักสูตรไปแล้ว
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและผังที่แสดงการแจกแจงวิชา หรือกลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว
5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ
6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instruction Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หลังจากการเรียนรู้จบเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instruction Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของหลักสูตร
9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

สำลี รักสุทธี (2544, น. 10) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรโดยส่วนรวมมี องค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งแผนดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการใช้หลักสูตรด้านอื่น ๆ ของกลุ่มวิชา รายวิชาต่าง ๆ
2. ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน และคู่มือการประเมินผลการเรียนในแต่ละระดับ
3. สื่อการเรียนการสอนที่ปรากฏในรูปของหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ และสื่อในลักษณะอื่นๆ

ทาบ (Taba, 1962, p. 422-425) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 องค์ประกอบ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงสอนในแต่ละวิชา
3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. วิธีประเมินหลักสูตร

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น. 18-19) กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ซึ่ง จะช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ

1. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims)
2. เนื้อหา (Content)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
4. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation)

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2543, น. 6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของ หลักสูตร 5 ประการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นสิ่งกำหนดคุณลักษณะที่พึงปรารถนาที่จะให้ เกิดกับผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ วัตถุประสงค์ของ หลักสูตรเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดที่บอกว่าจะผลิตบุคคลขึ้นมาให้มีคุณลักษณะเช่นไร
2. เนื้อหา เป็นสาระสำคัญของความรู้ที่นำมาใช้เป็นสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน พัฒนาจนไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียน

4. เอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ เอกสารการสอนชุดวิชา แบบฝึกปฏิบัติ สื่อและเอกสารอื่นๆ

5. การวัดและประเมินผล เป็นวิธีการตรวจสอบและติดตามผลการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินการของหลักสูตรเป็นไปตามความวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรหรือไม่ เพียงไร

จากแนวคิดต่างๆ ที่กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาและประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนการสอน การนำหลักสูตรไปใช้ และการวัดและ ประเมินผล

1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

การที่จะพิจารณาว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นดีหรือไม่ ควรพิจารณาตามแนวกว้างๆ ทั้ง ในด้านกระบวนการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงในโรงเรียน นักการศึกษา หลายท่าน ได้กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดี ดังนี้

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540, น. 21-22) กล่าวถึง ลักษณะของหลักสูตรที่ดีไว้ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มาจากการวางแผนที่รัดกุม มีขั้นตอนในการดำเนินงานและ ตั้งอยู่บนรากฐานที่เชื่อถือได้

2. วิธีการกำหนดจุดมุ่งหมาย การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา การจัดกระบวนการ เรียนการสอน การวัดและประเมินผลถูกต้องตามหลักเกณฑ์และทฤษฎีการสร้างหลักสูตร

3. ตรงตามความมุ่งหมายทางการศึกษาของชาติ เป็นเครื่องมือช่วยให้เป้าหมาย ทางการศึกษาของชาติบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. เป็นหลักสูตรที่ได้มาจากแนวคิดของบุคคลหลายฝ่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการ สร้างและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งรวมทั้งผู้ปกครอง ประชาชน และแม้แต่นักเรียน

5. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับพื้นฐานที่สำคัญ คือ ปรัชญา จิตวิทยา สังคม เศรษฐกิจและการปกครอง ตลอดจนวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และเอกลักษณ์ของ ชาติ

6. เป็นหลักสูตรที่จัดลำดับเนื้อหา และประสบการณ์ไว้อย่างต่อเนื่อง ไม่วกวน หรือขาดตอนจนผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่ไม่ต่อเนื่อง

7. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาส เลือกเรียนได้ตามถนัดและความสนใจ

8. เป็นหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง เนื้อหาและกิจกรรมต้องเหมาะสมกับพื้นฐานธรรมชาติความต้องการของผู้เรียน

9. ส่งเสริมความเจริญงอกงามในตัวผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาเองได้

10. บอกแนวทางการสอน สื่อการเรียนการสอน และแนวทางการวัดผลประเมินผลได้อย่างเหมาะสม

11. มีความคล่องตัว ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพการณ์ต่างๆ ให้สามารถนำไปดัดแปลงใช้ได้เหมาะสมกับสภาพการดำเนินชีวิตของผู้เรียน

12. หลักสูตรที่ดี จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นอิสระและทำงานร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

13. มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เพื่อทราบข้อบกพร่องในอันที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

14. จัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีโอกาสแก้ปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ

15. ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา

16. ต้องเป็นประสบการณ์ที่มีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน

17. ต้องจัดประสบการณ์และกิจกรรมหลายๆ อย่าง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกอย่างเหมาะสมตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของแต่ละบุคคล

18. ต้องวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสมแก่การนำไปปฏิบัติและสะดวกแก่การวัดและประเมินผล

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดีมีลักษณะสำคัญ ดังนี้ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ได้และสะดวกแก่การวัดและประเมินผล ซึ่งต้องตรงตามความมุ่งหมายทางการศึกษาของชาติ และต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ทั้งยังเป็นเครื่องมือช่วยให้การศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ มีการวางแผนหลักสูตรที่ดีและต่อเนื่อง มีความคล่องตัวและยืดหยุ่นได้ มีบุคคลหลายฝ่ายร่วมกันในการพัฒนาหลักสูตร มีการประเมินอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบเพื่อต้องการให้หลักสูตรที่ดำเนินการใช้อยู่เป็นหลักสูตรที่ดี มีคุณภาพมากที่สุดและสามารถส่งเสริมผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน และแก้ปัญหาเป็น

1.5 การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่นำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สามารถพัฒนาความรู้ เจตคติ และทักษะ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารทุกระดับจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการจัดตั้งอำนวยการควบคุมดูแลครูผู้สอนในชั้นเรียน รายวิชา หมวดวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ ภาควิชาในระดับอุดมศึกษา เป็นต้น การบริหารหลักสูตรประกอบด้วย การวางแผนหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลหลักสูตร กิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดกลุ่มผู้เรียน การจัดทำตารางสอน ตารางสอบ รวมทั้งการจัดทำแผนการสอน เอกสารประกอบการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรดังนี้

วัชร บวรณัฐ (2542, น. 4) ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตรไว้ว่า การบริหารหลักสูตรหมายถึง การจัดการและการดำเนินการ การควบคุมดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาตอบสนองต่อจุดหมายของหลักสูตร โดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดในสถานศึกษานั้นให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด การบริหารหลักสูตรจะเกี่ยวข้องกับบุคคลและกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา ดังนั้น การบริหารหลักสูตรควรมีการจัดให้มีการอำนวยการควบคุมดูแล ส่งเสริมให้ใช้ ควบคุมดูแลและประเมินผลในเรื่องที่ครอบคลุมหรือสัมพันธ์กับการจัดการให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรในด้านต่อไปนี้

1. การวางแผนการบริหารหลักสูตร
2. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดหาวัสดุ และการนำหลักสูตรไปใช้
3. การบริการเสริมงานวิชาการ สื่อการสอน ห้องสมุด แนะนำ การพัฒนาครูและบุคลากร การนิเทศการพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการ
4. การพัฒนางานวิชาการและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

รุจิร ภู่อาระ (2545, น. 185-198) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการบริหารหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การจัดชั้นเรียนหรือจัดกลุ่มผู้เรียน ได้แก่ จัดกลุ่มผู้เรียนเป็นชั้น จัดผู้เรียนตามความสามารถ จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสนใจ
2. การจัดครูเข้าสอน เป็นการจัดการที่ทำมานานคู่กับการจัดกลุ่มนักเรียนแบบมีชั้น เพื่อให้คำแนะนำในการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ การเลือกวิชาที่สนใจ การซ่อมเสริมส่วนที่บกพร่อง การจัดครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดครูผู้สอนเป็นคณะ
3. การจัดทำแผนการเรียนรู้ แต่เดิมการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน ได้มีผู้จัดทำไว้ทั้งในส่วนราชการและส่วน

เอกชน ปัจจุบันมีการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งกำหนดเพียงมาตรฐานการเรียนรู้ และขอบเขตของสาระสำคัญไว้กว้างๆ ครูจึงมีหน้าที่ดำเนินการสร้างหลักสูตรเฉพาะที่จะใช้ใน โรงเรียน ส่วนในการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จะต้องวางแผนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหา สาระและให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

4. การจัดการการสอนหรือตารางเรียน หมายถึง ตารางกำหนดวิชาและเวลาที่เรียน ในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอน

5. การนิเทศ ติดตามผลและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นหน้าที่สำคัญประการ หนึ่งของผู้บริหาร โรงเรียน หรืออาจเรียกว่าเป็นการนิเทศภายในโรงเรียน ในการนิเทศและติดตาม ผลการใช้หลักสูตรจะช่วยให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การนิเทศติดตามผลควรมีลักษณะ เป็นการส่งเสริมร่วมมือมิใช่เป็นการจับผิด หรือบังคับ

6. การจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ ได้แก่

6.1 การให้รางวัลชมเชยแก่ผู้มีพฤติกรรมดีเด่น หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในทางที่ดีขึ้น

6.2 การกำหนดนโยบายการให้กลับบ้านนักเรียนให้ชัดเจนว่า ควรจัดทำหรือไม่ ถ้าจัดทำควรจัดในรูปแบบใดที่จะทำให้นักเรียนรักในการศึกษาค้นคว้ามากกว่าจะเป็นภาระของ นักเรียนและผู้ปกครอง

6.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมในด้านคุณธรรม จริยธรรม นอกเหนือจากกิจกรรม ที่ครูจัดในชั้นเรียน

6.4 การจัดสร้างเครือข่ายวิชาการภายในสถานศึกษา โดยอาจใช้ระบบทาง เทคโนโลยี

7. การบริหารหลักสูตรทั่วไป ได้แก่

7.1 การบริหารจัดการห้องสมุด ให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าที่สำคัญที่สุดใน โรงเรียน โดยจัดหาเอกสารอ้างอิง การใช้วิธีการสืบค้นที่ทันสมัย ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการ อ่าน เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

7.2 การจัดหาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ภายนอกสถานศึกษา เช่น จัดหาสื่อธรรมชาติ แทนการใช้สื่อแทนอุปกรณ์ราคาแพง รวมทั้งจัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดเป็นทำเนียบเพื่อช่วย ให้ครูได้มีโอกาสใช้บุคลากรเหล่านี้เสริมสร้างความรู้ในสภาพจริงของท้องถิ่น

7.3 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้ สวยงาม สะอาด น่าอยู่ ปลอดภัย และปราศจากอบายมุข

7.4 การจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองเป็นประจำเพื่อรับฟังความคิดเห็นผลการใช้หลักสูตร คือ พฤติกรรมและการปฏิบัติของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากการใช้หลักสูตร

7.5 การจัดให้มีอาคารสถานที่ ห้องเรียนเฉพาะเท่าที่จะมีโอกาสจัดได้ เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ

7.6 การจัดทำและจัดหาสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมตามหลักหลักสูตรกำหนด

7.7 การจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงการใช้หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าอาคารสถานที่

7.8 การจัดโครงการในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ตั้งแต่ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง ให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา

กล่าวโดยสรุป การบริหารหลักสูตร เป็นกระบวนการวางแผนจัดการ และกำกับดูแลต่างๆ ในการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นปัจจัยในการบริหารหลักสูตรที่ควรคำนึงคือ

1. ด้านการบริหาร ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์หลักสูตร งบประมาณ และระบบบริหาร

2. ด้านตัวครูและผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียน

3. ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม

4. ด้านชุมชนหรือท้องถิ่น ได้แก่ การให้การสนับสนุน การให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

5. ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร ประเมินผลระบบหลักสูตร เอกสารหลักสูตร ระบบบริหาร การสอนของผู้สอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

1.6 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นการดำเนินงาน การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และต้องสอดคล้องกับหลักสูตร สนองต่อความต้องการของผู้เรียน นักการศึกษากล่าวถึง การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ไว้ดังนี้

สัจด์ อุทรานนท์ (2532, น. 263-271) กล่าวว่า งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ดังนี้

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ให้สามารถสนองความต้องการของผู้เรียน โดยการปรับจากหลักสูตรกลางหรือหลักสูตรแม่บท

2. การจัดทำแผนการสอน การจัดทำแผนการสอนเป็นการขยายสาระเนื้อหาจากหลักสูตรไปสู่การสอน โดยกำหนดกิจกรรมการสอน และเวลาไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการสอนแต่ละครั้ง เพื่อนำมาเป็นแรงคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว

4. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลนี้เป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรของครู เพราะจะเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่าการเรียนการสอนนั้นสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด ดังนั้นครูจึงต้องศึกษาให้เข้าใจเพื่อที่จะนำมาปฏิบัติได้ถูกต้อง

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น.230) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งมีงานหลักดังนี้

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรที่ยกร่างขึ้นมาเพื่อใช้กับประชาชน โดยส่วนรวมในพื้นที่กว้างขวางทั่วประเทศนั้น มักจะไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นและสามารถสนองความต้องการของผู้เรียน ควรจะได้มีการปรับหลักสูตรกลางให้มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ

2. การจัดทำแผนการสอน เป็นการขยายหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ โดยกำหนดกิจกรรมและเวลาไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งหากครูไม่มีการจัดทำแผนการสอน การใช้หลักสูตรก็จะเป็นไปอย่างไม่มีจุดมุ่งหมาย ทำให้มีข้อบกพร่องในการใช้ อันจะส่งผลให้การบริหารล้มเหลว

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยครู เพื่อให้สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร จึงเป็นส่วนของการนำหลักสูตรไปการสู่ปฏิบัติโดยแท้จริง ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งจำเป็นต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการสอน การจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน ซึ่งจะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในเรื่องการใช้เวลา การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากร ตลอดจนการใช้งบประมาณ

4. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ว่าบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ การวัดและประเมินผลเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาต่างๆ เพราะเป็นข้อมูลช่วยตัดสินใจของครูในการปรับปรุงวิธีการสอน การแนะนำ ตลอดจน การจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียน และใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนให้เรียนถูกวิธียิ่งขึ้น ดังนั้น การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนจึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องจัดให้เป็นระบบที่ชัดเจนเหมาะสม เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนการสอน อันเป็นส่วนสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้

สรุปได้ว่า การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรซึ่งเป็นส่วนของการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติโดยแท้จริง ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น สามารถสนองความต้องการของผู้เรียน การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางในการใช้หลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย ไม่เสียเวลาหรือมีข้อบกพร่องในการใช้หลักสูตร อันจะส่งผลให้การบริหารหลักสูตรเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลดีต่อผู้เรียน

1.7 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่สุดทำให้หลักสูตรบังเกิดผลต่อการใช้อย่างแท้จริง การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรก็ควรจะเป็นวิธีการปฏิบัติการที่มีเกณฑ์และมีกระบวนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพพอที่จะมั่นใจได้ว่าหลักสูตรที่ได้สร้างขึ้นนั้นมีโอกาสนำไปปฏิบัติจริง ๆ อย่างแน่นอน นักการศึกษากล่าวถึง การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, น. 170-171) กล่าวถึง การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ประกอบด้วยงานหลัก ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร
2. การแปลงหลักสูตรสู่การเรียนการสอน
3. การทำแผนการสอน
4. การส่งเสริมสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการเรียนรู้
5. การจัดประสบการณ์เพื่อตอบสนองหลักสูตร

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น. 230) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการบริหารและบริหารหลักสูตร ซึ่งมีงานหลักดังนี้

1. การจัดงบประมาณ การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญมากสำหรับสถานศึกษาทุกระดับ ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องบริหารงบประมาณประจำปีการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูงและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2. การใช้อาคารสถานที่ เป็นสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตรซึ่งผู้บริหารการศึกษาพึงตระหนักว่า อาคารสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในสถานศึกษาย่อมเป็นส่วนประกอบสำคัญต่อการเรียนการสอน และการอบรมบ่มเพาะนิสัยแก่ผู้เรียนได้ทั้งสิ้น แต่เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีปริมาณและคุณภาพของอาคารสถานที่แตกต่าง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องวางแผนการใช้อาคารให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การอบรมเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร ขณะที่ดำเนินการใช้หลักสูตรจะต้องศึกษาปัญหาและปรับแก้สิ่งต่างๆ ให้เข้ากับสภาพจริงและความเป็นไปได้ให้มากที่สุด

4. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ภารกิจเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรเพื่อกระตุ้นโรงเรียน ผู้ใช้หลักสูตรจะมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตรและส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตร

สรุปได้ว่า การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นการดำเนินการของโรงเรียน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้สัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การนิเทศและติดตามการใช้หลักสูตร และการตั้งศูนย์บริการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การอบรมเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร เพื่อสร้างความพร้อมในการสอนของครูให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรระหว่างโรงเรียน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

นักวิชาการให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2532, น.211) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประโยชน์ของขั้นตอนนี้ก็คือ

ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก้ไข และปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ (2545, น.127) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการหาคำตอบว่าหลักสูตรมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยมีการวัด การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายองค์ประกอบ ได้แก่วิเคราะห์จากตัวหลักสูตร วิเคราะห์จากการเตรียมความพร้อม เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร วิเคราะห์จากสัมฤทธิ์ผลการเรียนของผู้เรียนเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วจะต้องนำเสนอข้อมูลเพื่อตัดสินใจ หรือเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหรือเลือกวิธีใหม่

จากความหมายของการประเมินหลักสูตรดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึงการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมาว่าสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ โดยมีการดำเนินการประเมินที่มีระบบ มีขั้นตอน ผลที่ได้จะช่วยในการตัดสินใจพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรต่อไปการประเมินจึงเป็นกระบวนการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินหาทางเลือกในการปรับปรุงข้อบกพร่อง การวางรูปแบบการกำหนดโครงสร้าง ตลอดจนการดำเนินงานของหลักสูตร

2.2 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

ผู้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินหลักสูตรมี ดังนี้

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2543, น. 7-8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินหลักสูตรว่า เป็นการดำเนินการศึกษา ค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เพื่อตรวจสอบศักยภาพ คุณภาพ หรือความเหมาะสม ของสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือของปฏิบัติการใด ๆ จะมีผลทำให้ได้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้องในลักษณะต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี หากทำการประเมินแล้วพบว่ายังมีข้อบกพร่อง ก็จะทำให้สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ กล่าวโดยสรุปการประเมินก่อให้เกิดประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน
2. ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงงานให้เหมาะสมก่อนการนำไปปฏิบัติ ลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหา อุปสรรคที่จะทำให้งานล้มเหลว
3. มีโอกาสที่จะปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการลดโอกาสความสูญเสียในการปฏิบัติงาน
4. การประเมินทำให้ทราบว่าปฏิบัติการใด ๆ ที่ลงทุนไปแล้วเกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่
5. การประเมินทำให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาและเกิดการยกระดับคุณภาพงาน

กาญจนา วัฒนสุนทร (2544, น.49) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินสถาบันการศึกษาที่ทำให้สถานศึกษา และการประเมินผลผลิตของการจัดการศึกษามีความสมบูรณ์ เนื่องจากการประเมินหลักสูตรเป็นบทบาทของสถาบันการศึกษาที่แสดงให้สังคมเห็นว่า ได้จัดประสบการณ์ต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนอย่างไรสอดคล้องกับความต้องการและบริบทต่างๆ ของสังคมและประเทศชาติเพียงใด จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรอาจทำ เพื่อการออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการ บริบทและของสังคมและท้องถิ่นที่จะนำ หลักสูตรไปใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของตัวหลักสูตรและประสิทธิผล/ภาพ ในการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรในระยะ ความสำคัญของประเมินหลักสูตร มีดังนี้

1. ทำให้ได้ข้อมูลในสิ่งที่มุ่งประเมินเพื่อเป็นสารสนเทศในการตัดสินใจในเรื่องของการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
2. กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับทบทวนในสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
3. กระตุ้นให้มีการใช้หลักสูตรได้ถูกต้องและเหมาะสมตามที่ได้กำหนดและวางแผน
4. กระตุ้นให้มีการปรับปรุงในสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
5. ได้แนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตร

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2543, น.8-9) กล่าวถึงความสำคัญในการประเมินหลักสูตรว่าเป็นความต้องการจำเป็นต่อการสร้างหลักสูตรใหม่ การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่การวางแผนและการจัดสรรทรัพยากรเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ให้ทราบปัญหาที่ต้องการแก้ไขตามลำดับความสำคัญอันจะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการดำเนินงาน
2. ช่วยในการตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหา ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง
3. ช่วยลดการสูญเปล่าของงบประมาณ ทรัพยากร กำลังคน และเวลา
4. เป็นแนวทางในการวางแผน และนำแผนงานมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานและการบริหารต่อไป
5. เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงองค์การและหน่วยงาน
6. ช่วยให้สามารถปฏิบัติหรือดำเนินการ ได้สอดคล้องตามความต้องการ
7. ช่วยระบุปัญหาที่แท้จริงทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด
8. ช่วยในการสำรวจปัญหาและความต้องการต่อการดำเนินหลักสูตร

สรุปได้ว่าความสำคัญของการประเมินหลักสูตร ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร ลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหา ช่วยในการตัดสินใจ และที่สำคัญช่วยให้เกิดการพัฒนาคณาภพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร

สมคิด พรหมขัย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2543, น. 10-21) และ ถัดดาวลัย เพชรโรจน์ และคณะ (2545, น.137-143) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินหลักสูตรดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน คือ ทำความรู้จักกับหลักสูตรที่จะประเมินในทุกๆ ด้าน ซึ่งทำให้มองเห็นกรอบแนวทางการประเมินหลักสูตร เมื่อพบจุดเด่น - จุดด้อย หรือความสำเร็จ ความล้มเหลวของหลักสูตร นักประเมินจะสามารถอธิบายเหตุผล หรือสาเหตุได้อย่างคมชัดยิ่งขึ้น โดยวิเคราะห์ความสำเร็จและความล้มเหลวกับสภาพการดำเนินงานหลักสูตร

2. กำหนดหลักการและเหตุผลของการประเมินหลักสูตร ในขั้นตอนนี้ต้องกล่าวถึงความเป็นมาของหลักสูตร ตลอดจนความจำเป็นและความสำคัญของการประเมินหลักสูตร รวมถึงผลดีของการประเมินผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นถ้าไม่ได้ทำการประเมินหลักสูตร เป็นส่วนที่นำไปสู่การค้นคว้าเกี่ยวกับเหตุผลและความเป็นมาของหลักสูตรที่จะประเมินว่าทำไมต้องมีการประเมิน

3. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อเป็นกรอบหรือทิศทางให้ทราบว่าการประเมินครั้งนี้มุ่งประเมินในด้านในบ้าง ซึ่งจะเป็นการควบคุมทิศทางการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด

4. กำหนดขอบเขตในการประเมิน ซึ่งอาจระบุ 3 เรื่อง คือประเด็นในการประเมินหลักสูตร ประชากร กลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูล และช่วงเวลาในการประเมินหลักสูตร

5. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี แนวทางการประเมิน แบบจำลองการประเมินรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้เป็นกรอบความคิดในการประเมินหลักสูตร ตลอดจนศึกษากรณีตัวอย่างที่ทำการประเมินหลักสูตรที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ทำให้เห็นแนวทางในการดำเนินงานประเมินได้ชัดเจนมากขึ้น

6. ออกแบบการประเมินเป็นการกำหนดกรอบแนวทางการประเมิน โดยออกแบบ 3 เรื่องที่สำคัญ คือ การออกแบบการวัดตัวแปร การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง และออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล

7. พัฒนาและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหรือไม่ จะใช้เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว หรือจะต้องสร้างขึ้นใหม่ ถ้าสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การประเมินและมีการตรวจสอบ

คุณภาพก่อนนำไปใช้จริง เช่น ดัชนีความตรง ความเที่ยง ความยาก ฯลฯ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอาจจะเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ เป็นต้น

8. เก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนนี้จะนำไปสู่ความชัดเจนในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ จะทำให้ทราบว่าอะไรคือแหล่งข้อมูลที่ต้องการ จะต้องเก็บข้อมูลที่ไหน เมื่อไร จากใคร เวลาใด และจะใช้เทคนิคใดในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงจะได้รับความร่วมมือที่ดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดสมบูรณ์และถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ผู้ประเมินไม่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการใด วิธีการหนึ่งเท่านั้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจจะเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ได้แก่ การวิเคราะห์ผลงาน การสอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง การใช้สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การสังเกต เป็นต้น

9. วิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลปกติจะไม่ใช้วิธีการที่ยุ่งยาก ซับซ้อนมากนัก อาจใช้วิธีการทางสถิติบ้างตามความจำเป็น ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถนำมาวิเคราะห์โดยสถิติต่างๆ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลที่ไม่ใช่ปริมาณสามารถวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ทั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์

10. รายงานผลการประเมิน เป้าหมายของการประเมินหลักสูตร คือ การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการวินิจฉัย สั่งการ หรือตัดสินใจในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร รายงานการประเมินสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือรายงานสรุปสำหรับผู้บริหารซึ่งควรสั้นกะทัดรัดเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ โดยประกอบด้วยส่วนที่เป็นวัตถุประสงค์ ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ ส่วนรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์จะมีรายละเอียดที่ชัดเจนครอบคลุมรายละเอียดทั้งหมด

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ กัญญา ลินทรตันศิริกุล (2558, น. 9-34-9-35) ได้กล่าวว่าการประเมินหลักสูตรทั้งระบบเป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ เพราะผลที่ได้จากการประเมินสามารถอธิบายและนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ ในภาพรวมขั้นตอนการประเมินหลักสูตรมีดังนี้

1. พิจารณาเป้าหมายการประเมินหลักสูตร ได้แก่ ระบุบุคคลที่ต้องการใช้ผลการประเมินหลักสูตร กำหนดหลักการและหน้าที่ของผู้ประเมินที่ต้องปฏิบัติ และกำหนดงบประมาณและระยะเวลาที่ใช้สำหรับการประเมินหลักสูตร

2. กำหนดคณะกรรมการการประเมินหลักสูตร ในขั้นตอนนี้ต้องพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร และหลักการ ขอบข่าย วิธีการ และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ

3. ประชุมคณะกรรมการประเมินเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร อธิบาย วิธีการและขอบข่ายของการประเมินหลักสูตร และบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร

4. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายของการประเมิน ได้แก่ อธิบายข้อมูลที่ต้องการจะได้กำหนดแหล่งข้อมูล สถานที่ ระยะเวลาที่ต้องการไปเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดระยะเวลาสำหรับผู้ที่จะให้ข้อมูล รูปแบบการประเมินหรือกรอบความคิดสำหรับใช้ประเมินหลักสูตรเครื่องมือและเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

5. พัฒนาเครื่องมือและเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดคำถามหลักๆ ที่ต้องการประเมิน พัฒนาเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือพิจารณาเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการใช้เครื่องมือกับแหล่งข้อมูล

6. เลือกกิจกรรมการประเมินหลักสูตร โดยการทบทวนวัตถุประสงค์การประเมินกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและแหล่งข้อมูล พิจารณาเลือกและเรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรมการประเมินหลักสูตร เลือกลักษณะกิจกรรมการประเมินหลักสูตรเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

7. กำหนดแหล่งทรัพยากรและการคาดการณ์เกี่ยวกับปัญหาอันอาจขึ้น ในขั้นตอนนี้ต้องพิจารณางบประมาณสำหรับการประเมินช่วงระยะเวลาสำหรับคณะกรรมการประเมินปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะประหยัดงบประมาณ รวมทั้งทรัพยากรการประเมินด้านอื่นที่จะนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการประเมิน

8. เรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรมการประเมินหลักสูตร โดยการวิเคราะห์แผนการประเมินหลักสูตรทั้งหมด ภารกิจความรับผิดชอบขององค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร แหล่งข้อมูลด้านเอกสาร นุคตากร สถานที่ และระยะเวลา กำหนดขอบเขตและปริมาณของข้อมูลที่ต้องการรวบรวมและทำการจัดลำดับกิจกรรมการประเมินให้เหมาะสมกับผู้ประเมิน แหล่งข้อมูลและช่วงเวลา

9. กำหนดวันที่เสร็จสิ้นการประเมิน โดยทบทวนการวางแผนการบริหารการประเมินหลักสูตร ควบคุมการบริหารจัดการประเมินหลักสูตรให้เป็นไปตามแผน ตรวจสอบความก้าวหน้าของการประเมินหลักสูตรเป็นช่วง ๆ เพื่อปรับแผนการประเมินให้เป็นไปตามกำหนด

10. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตร โดยการกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์การประเมินหลักสูตร กำหนดหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาผลกระทบและผลพลอยได้ที่เกิดจากการใช้หลักสูตร พิจารณาลำดับขั้นตอนการใช้หลักสูตรทุกระยะ และพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร

11. เขียนรายงานผลการประเมินหลักสูตร ได้แก่ การตีความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สรุปและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการใช้หลักสูตร บันทึกแหล่งข้อมูลและบุคคลที่ให้ข้อเสนอแนะ เสนอแนวทางวิธีการปฏิบัติจากข้อเสนอแนะ และเขียนรายงานผลการประเมิน โดยแยกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกสำหรับรายงานผลการประเมินสำหรับผู้บริหาร ส่วนที่สองเป็นรายงานฉบับรายละเอียด ผลการประเมินสำหรับนักพัฒนาหลักสูตรและผู้ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรมีขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้คือ ทำความรู้จักหลักสูตรที่จะประเมิน กำหนดหลักการและเหตุผลของการประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการประเมิน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ออกแบบการประเมิน สร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลการประเมิน

2.4 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร ดังนี้

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ (2548, น.128) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร โดยพิจารณาว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นตอบสนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด
2. เพื่อตัดสินใจ การวางโครง และรูปแบบหลักสูตร ตลอดจนการบริหารงานการสอนตามหลักสูตร การบริหารวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ โดยพิจารณาว่าเป็นไปตามแนวทางที่วางไว้หรือไม่ มีส่วนใดต้องปรับปรุงแก้ไข
3. เพื่อวัดผลผลิต โดยพิจารณาว่าผู้เรียนตามหลักสูตรนั้นมีคุณภาพอย่างไร ตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้หรือไม่
4. เพื่อหาความต้องการจำเป็น เพื่อเลือกแนวทางการสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่ม สถาบัน โดยประเมินเพื่อให้ได้ทางเลือกก่อนจะมีตัวหลักสูตร
5. เพื่อหาความเป็นไปได้เพื่อนำหลักสูตรไปใช้ โดยประเมินระหว่างใช้และใช้หลักสูตรเสร็จแล้ว

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2543, น. 33) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของการประเมิน การประเมินผลในลักษณะนี้มักจะดำเนินการในช่วงที่การพัฒนาหลักสูตรยังดำเนินการอยู่ เพื่อจะพิจารณาว่าองค์ประกอบต่างๆ โครงสร้าง เนื้อหา การวัดผล มีความสอดคล้องกันหรือไม่

2. เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้ จะช่วยปรับปรุงหลักสูตรให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปอีก หรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่ง แล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลการตัดสินใจว่า หลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่า มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลักผ่านกระบวนการทางการศึกษามาหรือไม่ อย่างไร การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้แล้วช่วงหนึ่ง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, น.7) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรที่ปฏิบัติกันส่วนใหญ่มี 2 ประการ คือ

1. การประเมินในระหว่างการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ผลการประเมินนั้นให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยมีการวัดผลเป็นระยะๆ ระหว่างการทดลองใช้หลักสูตร แล้วนำผลจากการวัดมาประเมินว่าแต่ละขั้นตอนของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ดีเพียงใด มีปัญหา หรืออุปสรรคอะไรบ้าง ซึ่งจะ เป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตรในการที่จะปรับปรุงส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรได้ ถูกต้องก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริงต่อไป

2. การประเมินเพื่อสรุปว่า คุณค่าของการพัฒนาหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ หลักสูตรได้สนองความต้องการของผู้เรียน ของสังคมเพียงใด ควรจะใช้ได้ต่อไปหรือควรยกเลิกทั้งหมด หรืออาจยกเลิกเพียงบางส่วน และปรับแก้ไขในส่วนใด

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

1. เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร

2. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนว่า มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ หลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร และหาแนวทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาหลักสูตรสู่ความสำเร็จ

ดังกล่าว สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร เพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่า ของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด เมื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาในสถานการณ์จริง มีข้อบกพร่องหรือปัญหาอุปสรรคในด้านใดต่อการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2.5 รูปแบบการประเมินหลักสูตร (Models for evaluation of curriculum)

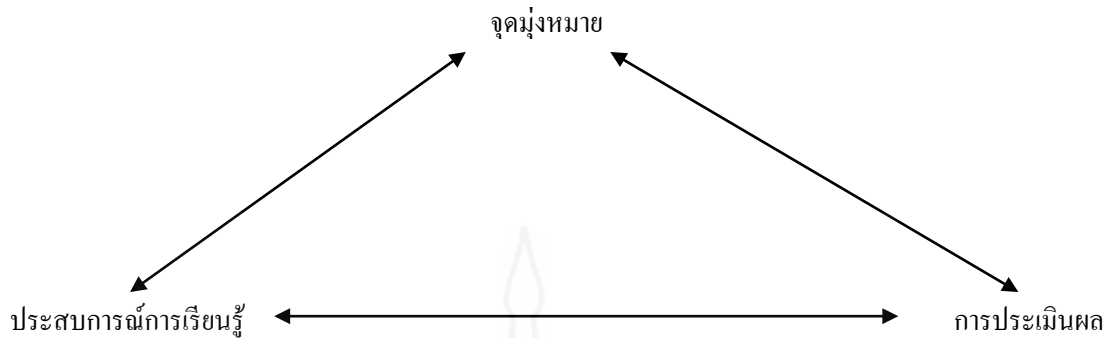
รูปแบบการประเมินหลักสูตรเป็นกรอบความคิดเกี่ยวกับกระบวนการ หรือวิธีการประเมินหลักสูตร ซึ่งมีนักการศึกษาและนักประเมินหลายท่านได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยจัดเป็นประเภทไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543, น. 69-88) สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2543, น. 141-143) ได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่คล้ายคลึงกันซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก ได้แก่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์
 2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสเตก
 3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยการตัดสินใจ ได้แก่ รูปแบบการประเมินและประเมินหลักสูตรโพรวิส และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม
- โดยสรุปสาระสำคัญของรูปแบบการประเมินหลักสูตรแต่ละรูปแบบ ดังนี้

2.5.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

ไทเลอร์ (Tyler, 1959) ได้เสนอแนวทางการประเมินหลักสูตร โดยวิธีการเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของการจัดกระบวนการศึกษาทั้ง 3 ประการ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบการจัดกระบวนการศึกษา

ที่มา: ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539, น. 225

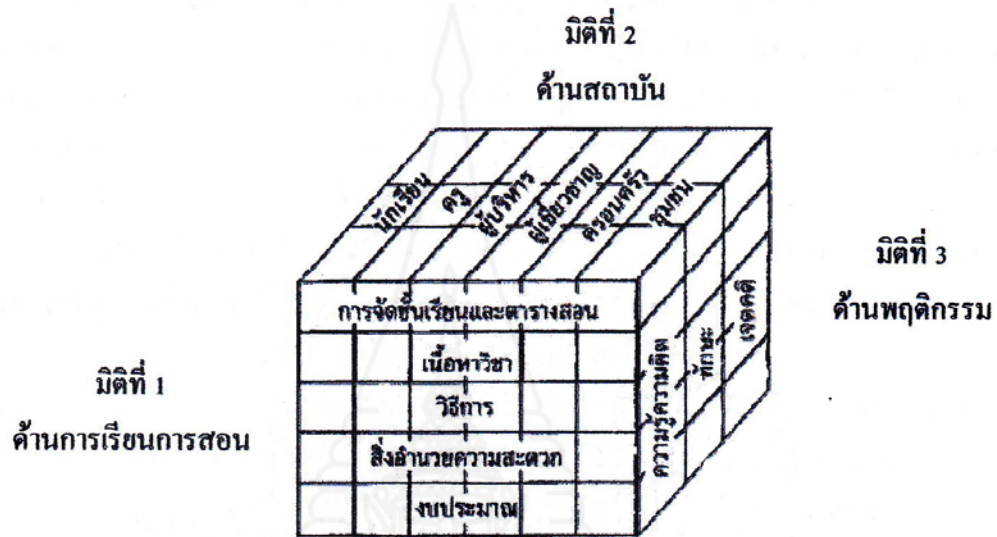
ขั้นตอนของการประเมินหลักสูตรมีดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายกว้างๆ โดยวิเคราะห์ปัจจัยองค์ประกอบต่างๆ ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย คือ นักเรียน สังคม เนื้อหาสาระ ส่วนปัจจัยที่กำหนดขอบเขตของจุดมุ่งหมาย ได้แก่ จิตวิทยาการเรียนรู้และปรัชญาศึกษา
2. กำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะหรือจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดภายหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. กำหนดสถานการณ์ที่แสดงความสำเร็จของจุดมุ่งหมาย
4. พัฒนาและเลือกเทคนิคในการวัด
5. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้อง และบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
6. รวบรวมข้อมูลที่เป็นผลงานของนักเรียน
7. เปรียบเทียบข้อมูลกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
8. ถ้าไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จะต้องมีการตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิก ถ้าบรรลุจุดมุ่งหมายก็จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร

2.5.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์

แฮมมอนด์ (Hammond, 1967) ได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นพบการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรว่า มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เป็นการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรที่กำลังดำเนินการใช้อยู่ปัจจุบัน

โดยการเปรียบเทียบข้อมูลพฤติกรรมกับจุดประสงค์โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น แสมมอนต์ได้เสนอโครงสร้างสำหรับการประเมินหลักสูตรประกอบด้วย 3 มิติใหญ่ แต่ละมิติประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญๆ อีกหลายตัวแปร ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติต่างๆ เหล่านี้ มิติทั้ง 3 ได้แก่ มิติการเรียนการสอน มิติสถาบัน และมิติพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติ

ที่มา: ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2543). น. 144

มิติทั้ง 3 ได้แก่ มิติด้านการเรียนการสอน มิติด้านสถาบัน มิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

มิติที่ 1 มิติด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 5 ตัวคือ

1. การจัดชั้นเรียนและการจัดตารางการสอน เป็นเรื่องของการจัดครูและนักเรียนให้พบกันและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดในส่วนนี้จะต้องคำนึงถึงเวลาและสถานที่ (Time and Space) กล่าวคือ ในเรื่องเวลา หมายถึง การกำหนดช่วงเวลาสอนซึ่งต้องคำนึงถึงลักษณะการแบ่งกลุ่มนักเรียนและลักษณะการเลื่อนชั้นสูงขึ้นไป อาจจัดเป็นระดับชั้นเรียงลำดับตามความยากง่าย หรือไม่แบ่งชั้นหรือผสมผสานทั้ง 2 แบบ

2. เนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาวิชาที่นำมาจัดการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างของความรู้ ความคิดรวบยอด และวิธีการแสวงหาความรู้ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละวิชา การจัดลำดับเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียนและชั้นเรียนแต่ละระดับ

3. วิธีการ หมายถึง หลักการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน หลักการเรียนรู้ควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 4 ประการ คือ (1) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (2) การให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีแก่นักเรียน (3) การให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์แห่งความสำเร็จ และ (4) การแบ่งและจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ทีละน้อย

4. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ หมายถึง สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมืออุปกรณ์พิเศษ ห้องปฏิบัติการ วัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ รวมถึงสิ่งที่มีผลต่อการใช้หลักสูตรและการสอนด้านอื่น ๆ

5. งบประมาณ หมายถึง เงินที่ใช้เพื่ออำนวยความสะดวก การจัดการเรียนการสอน การซ่อมแซมห้องเรียน เงินเดือนครู ค่าจ้างบุคลากรที่จะทำให้งานการใช้หลักสูตรประสบความสำเร็จ

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน ประกอบด้วยตัวแปรที่ควรคำนึงถึงในการประเมินหลักสูตร 6 ตัว แปรคือ

1. นักเรียน องค์ประกอบได้แก่ อายุ เพศ ระดับชั้น ความสนใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุขภาพกาย สุขภาพจิต ภูมิหลังทางครอบครัว

2. ครู องค์ประกอบได้แก่ อายุ เพศ วุฒิสถูทางการศึกษา ประสบการณ์ทางการสอน เงินเดือน กิจกรรมที่ทำงานเวลาว่าง การฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในช่วงระยะเวลา 1-3 ปี ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

3. ผู้บริหาร องค์ประกอบได้แก่ อายุ เพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ทางการบริหาร เงินเดือน ลักษณะบุคลิกภาพ การฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในช่วงระยะเวลา 1-3 ปี ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ

4. ผู้เชี่ยวชาญ องค์ประกอบได้แก่ อายุ เพศ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ลักษณะของการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ลักษณะทางบุคลิกภาพ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

5. ครอบครัว องค์ประกอบ ได้แก่ สถานภาพสมรส ขนาดของครอบครัว รายได้ สถานที่อยู่ การศึกษา การเป็นสมาชิกของสมาคม การโยกย้าย จำนวนลูกที่อยู่ในโรงเรียนนี้ จำนวนญาติที่อยู่ในโรงเรียน

6. ชุมชน องค์ประกอบได้แก่ สภาพชุมชน จำนวนประชากร อายุของประชากร ความเชื่อ (ค่านิยม ประเพณี ศาสนา) ลักษณะทางเศรษฐกิจ สภาพการให้บริการทางสุขภาพอนามัย การรับนวัตกรรมเทคโนโลยี

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม มีองค์ประกอบของพฤติกรรม 3 ด้าน คือพฤติกรรมด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านทักษะ (Psychomotor Domain) พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain)

แนวคิดการประเมินของแฮมมอนด์ เริ่มด้วยการประเมินหลักสูตรที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ แล้วจึงเริ่มกำหนดทิศทางการอยู่ในกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541: น. 15) ขั้นตอนการประเมินมีดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน ควรเริ่มต้นที่วิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และระดับชั้นเรียน
2. กำหนดตัวแปรในมิติการสอน และมิติสถาบันให้ชัดเจน
3. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยระบุถึง (1) พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงว่าประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนด (2) เงื่อนไขของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น และ (3) เกณฑ์ของพฤติกรรมที่บอกให้รู้ว่านักเรียนประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์มากน้อยเพียงใด
4. ประเมินพฤติกรรมที่ระบุไว้ในจุดประสงค์ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นตัวกำหนดพิจารณาหลักสูตรที่ดำเนินการใช้อยู่ เพื่อตัดสินใจรวมทั้งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
5. วิเคราะห์ผลภายในองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แท้จริงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นผลสะท้อนกลับไปสู่พฤติกรรมที่ตั้งจุดประสงค์ไว้และเป็นการตัดสินใจว่าหลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด
6. พิจารณาสິงควรเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง

แนวคิดในการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ใช้แนวคิดของไทเลอร์เป็นพื้นฐานในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลในการปรับปรุงจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น แต่แฮมมอนด์ให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ตัวแปรของมิติด้านการสอนและมิติสถาบัน ซึ่งอาจมีผลสำเร็จของหลักสูตรนั้น

การประเมินตามแนวคิดและรูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์นับว่าเป็นการประเมินอย่างมีระบบและมีความสำคัญทางการศึกษา ซึ่งในอดีตการประเมินจะอิงนิยามของการวัดผลเพียงอย่างเดียว จึงไม่ครอบคลุมทุกมิติ แต่การประเมินรูปแบบของแฮมมอนด์ นับว่าเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ เอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา และสามารถให้ข้อมูลพื้นฐานเชิงระบบการตัดสินใจคุณค่าทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี ถึงแม้รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์จะมีความซับซ้อนและยากต่อการนำไปใช้ แต่ในปัจจุบัน นักการศึกษา ครู นักจิตวิทยา นักบริหาร รวมทั้ง

นักประเมินผลทางการศึกษาได้ให้ความสนใจและร่วมมืออย่างจริงจัง โดยร่วมกันประเมินเป็นคณะ (Team Evaluation) ภายใต้การสนับสนุนของผู้รับผิดชอบทางการศึกษาแบบการประเมินของ แสมมอนต์คงทิวความสำคัญและคงจะมีการนำไปประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการศึกษามากกว่าเดิม สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541, น. 21)

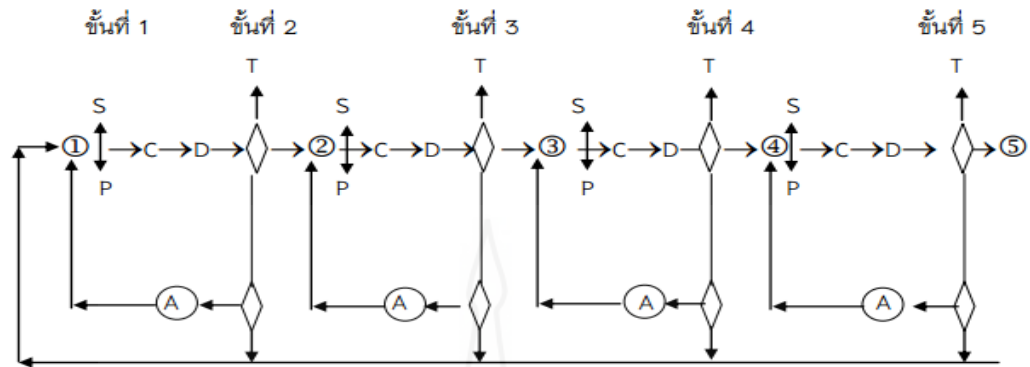
2.5.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus, 1969) มีจุดประสงค์เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรที่ดำเนินการอยู่ควรจะปรับปรุงหรือดำเนินการต่อ หรือยกเลิกการใช้ โพรวัส เรียกว่า วิธีการประเมินความไม่สอดคล้อง (Discrepancy Model) และนิยามการประเมินว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ 1) กำหนดมาตรฐานของหลักสูตร ได้แก่มาตรฐานด้านการพัฒนา และมาตรฐานเนื้อหา 2) พิจารณาความไม่สอดคล้องระหว่างส่วนต่างๆ ของหลักสูตรกับ มาตรฐานที่กำหนดขึ้น และ 3) ใช้ข้อมูลความไม่สอดคล้องสำหรับหาจุดอ่อนของหลักสูตร

โพรวัสได้เสนอขั้นตอนการประเมินหลักสูตร 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การนิยามหลักสูตร เป็นการบรรยายรายละเอียดของหลักสูตร โดยพิจารณาคุณภาพของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่ได้มาขณะดำเนินการใช้หลักสูตร ได้แก่ (1) วัตถุประสงค์ (2) คุณลักษณะของครู นักเรียน โสตทัศนูปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้หลักสูตร และ (3) กิจกรรมของนักเรียนและครูที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 2) การดำเนินการเริ่มใช้หลักสูตร เป็นขั้นตอนการพิจารณาสภาพที่เป็นจริงของการดำเนินการใช้หลักสูตร
- 3) การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นบางส่วนจากการใช้หลักสูตร
- 4) การประเมินผลผลิตของหลักสูตร เป็นการประเมินผลผลิตขั้นสุดท้าย
- 5) การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการใช้หลักสูตรได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด

ทั้งนี้ การประเมินหลักสูตรทุกขั้นตอนจะมีการเทียบกับสิ่งที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐาน ถ้าพบความไม่สอดคล้องจะเป็นข้อมูลนำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินการหรืออาจทบทวนให้มีการดำเนินการซ้ำหรืออาจล้มเลิกโครงการ ดังภาพที่ 2.3

S หมายถึง มาตรฐาน (standard)

P หมายถึง การดำเนินการ (Program performance)

C หมายถึง เปรียบเทียบ (Compare)

D หมายถึง ความไม่สอดคล้อง (standard)

T หมายถึง ยกเลิก (Terminate)

A หมายถึง การเปลี่ยนแปลง

(Alteration เกี่ยวกับ T หรือ S)

ภาพที่ 2.3 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับมาตรฐานที่กำหนด

ที่มา สุณีย์ ภูพันธ์ (2546). น. 142

2.5.4 รูปแบบประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

รูปแบบการประเมินซีปปี้(CIPP) นำเสนอโดยสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1970) และคณะซึ่งเป็นสมาชิกในสมาคม Phi Delta Kappa สตัฟเฟิลบีมความหมายของการประเมินว่าหมายถึง “กระบวนการวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจต่อทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่” คำว่า CIPP นั้นมาจากคำย่อของส่วนประกอบต่างๆ ของโครงการที่ประเมิน ได้แก่ของชุมชนและกลุ่มเป้าหมายที่จะรับบริการจากโครงการจำนวนประชากร กระแสทิศทางของสังคมและการเมือง สภาพเศรษฐกิจและปัญหาของชุมชนตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

Context Evaluation: C การประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจหาความต้องการที่ดำเนินการแล้ว แต่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นรูปแบบพื้นฐานของประเมินโดยทั่วไป เน้นการประเมินความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ความต้องการของบุคคล และหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจ วินิจฉัยปัญหา อันเป็นประโยชน์การตัดสินใจ เกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ

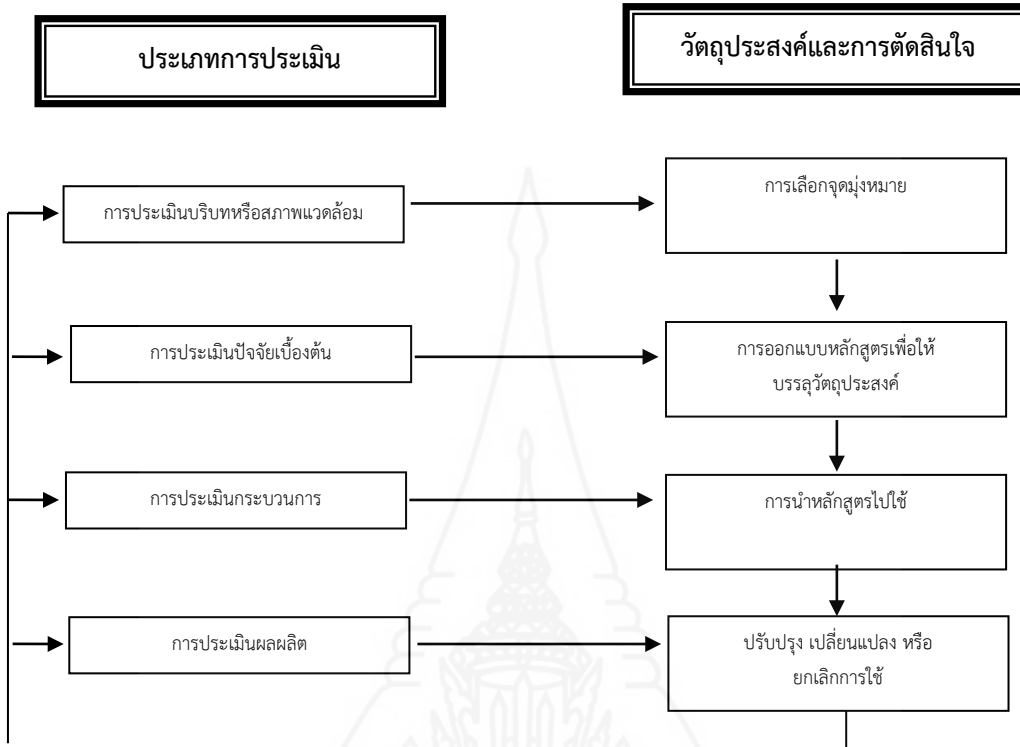
Input Evaluation: I การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ หมายถึง การประเมินทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการนำมาใช้ในการดำเนินโครงการ กำลังคนหรือจำนวนบุคคลที่ต้องใช้งบประมาณและแหล่งเงินทุนสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ อาคารสถานที่ เครื่องมือและครุภัณฑ์ การประเมินปัจจัยนำเข้าจะช่วยในการพิจารณาตัดสินใจว่าโครงการนั้นๆ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะทำให้วัตถุประสงค์ของโครงการบรรลุหรือไม่ และช่วยให้เกิดการวางแผนการจัดกิจกรรมของโครงการได้อย่างเหมาะสม

Process Evaluation: P การประเมินกระบวนการการดำเนินของโครงการ เป็นการประเมินเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมของโครงการ การนำปัจจัยมาให้เหมาะสมมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามลำดับขั้นตอนหรือไม่ กิจกรรมที่จัดขึ้น ก่อให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมีอุปสรรคใดๆ เกิดขึ้น เพื่อที่จะนำผลการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้รัดกุมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Product Evaluation: P การประเมินผลผลิตของโครงการเป็นการประเมินเกี่ยวกับผลที่ได้รับทั้งหมดจากการดำเนินโครงการว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลผลิตจะมีการนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่เป็น ตัวบ่งชี้ความสำเร็จหรือสัมฤทธิ์ผลของโครงการ การประเมินในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการตัดสินใจปรับปรุง ขยายโครงการนำไปใช้ต่อเนื่องต่อไป และเพื่อล้มเลิกโครงการ

โดยสรุปการประเมินในแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันกับวัตถุประสงค์ของการประเมินและการตัดสินใจดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 แสดงประเภทการประเมินและ วัตถุประสงค์และการตัดสินใจ

ที่มา: สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541) น. 168

อย่างไรก็ตาม รูปแบบการประเมินซิปปีนี้ภายหลังได้มีนักประเมินผลโครงการ ประยุกต์นำเอาการประเมินผลกระทบ โครงการ (Impact Evaluation) เข้ามาร่วมด้วยจึงกลายเป็น รูปแบบการประเมิน CIPPI

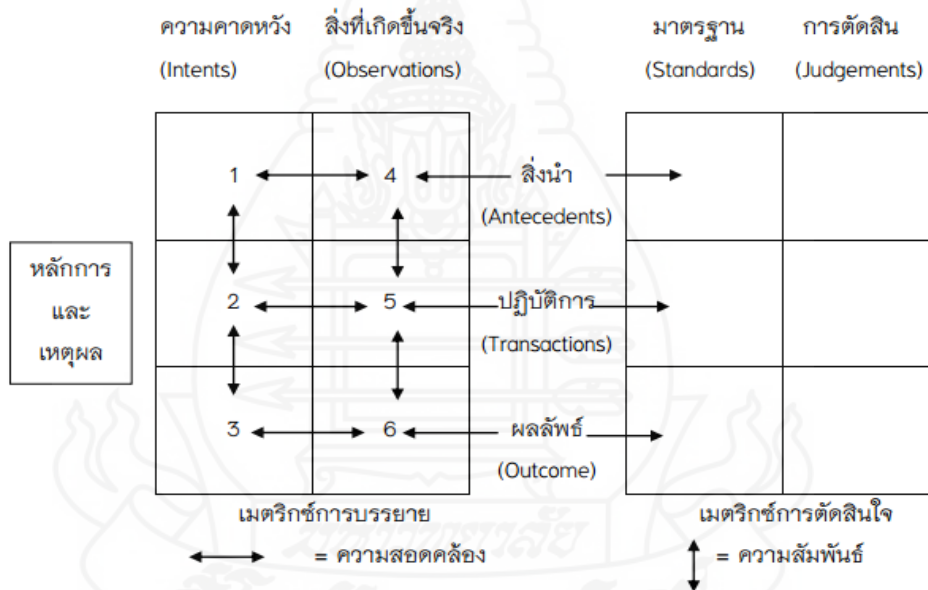
Impact Evaluation: การประเมินผลกระทบของโครงการ หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากผลผลิตของโครงการ หรือผลผลิตของโครงการก่อให้เกิดผลอื่น ๆ ตามมา ซึ่งผลอื่น ๆ นี้มิได้กำหนดหรือระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลกระทบของโครงการอาจเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ

2.5.5 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค

สเตค (Stake, 1967) คำนึงถึงความต้องการสารสนเทศที่แตกต่างกันของ บุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ที่เกี่ยวข้องกับโครงการในการประเมินโครงการ ผู้เกี่ยวข้องคนหนึ่งอาจ

ต้องการทราบเกี่ยวกับความแน่นอนและสอดคล้องในการวัดเพื่อการประเมินนั้นๆ ในขณะที่ผู้เกี่ยวข้องคนอื่นอาจต้องการทราบทิศทางการทำงานของโครงการ หรือผู้ใช้ผลผลิตของโครงการอาจมีความต้องการอีกรูปหนึ่ง สำหรับนักวิจัยอาจต้องการสารสนเทศที่แตกต่างไปจากผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพราะการประเมินนั้นเพื่อที่จะรู้เรื่องราวต่างๆ ของโครงการอย่างละเอียดลึกซึ้งเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ

ดังนั้นการประเมินโครงการจึงต้องมีการบรรยายเกี่ยวกับโครงการอย่างละเอียดเพื่อให้ครอบคลุมถึงสารสนเทศที่จะต้องสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจะนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้น จึงเสนอรูปแบบของการประเมินโครงการอย่างมีระบบ โดยการบรรยายและตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับโครงการตามหลักการของโครงการนั้นๆ สเตค ได้ตั้งชื่อแบบจำลองในการประเมินผลของเขาว่า แบบจำลองการสนับสนุน (Countenance Model) ดังแสดงในแผนภูมิข้างล่างนี้ภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 แบบจำลองการสนับสนุน

ที่มา: สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) น. 274

จากภาพที่ 2.5 เห็นได้ว่า สเตคได้เน้นว่า การประเมินโครงการต้องมี 2 ส่วน คือ การบรรยาย (Descriptive) และการตัดสินคุณค่า (Judgment)

ในส่วนการบรรยายนั้น ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ประเมินจะต้องหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการให้ได้มากที่สุด ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. เป้าหมายหรือความคาดหวัง (Goals or Intents) เป้าหมายที่ครอบคลุมนโยบายทั้งหมด สำหรับการประเมินการศึกษาไม่ควรจะสนใจเป้าหมายเฉพาะในแง่พฤติกรรมของผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย ความคาดหวังนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1.1 สิ่งนำ (Antecedence) เป็นสภาพที่มีอยู่ก่อน ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับผลของการเรียนการสอน

1.2 ปฏิบัติการ (Transactions) เป็นผลสำเร็จของการจัดกระทำงานเป็นองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอน

1.3 ผลลัพธ์ (Outcomes) เป็นผลของโปรแกรมทางการศึกษา

2. สิ่งที่เป็นจริงหรือสังเกตได้ (Observations) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสภาพความเป็นจริง มีส่วนประกอบ 3 ส่วนเช่นกัน คือ สิ่งนำ ปฏิบัติการ และผลลัพธ์

ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง มิได้เป็นตัวชี้บ่งว่าข้อมูลที่เราได้มีความตรง แต่เป็นเพียงสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ตั้งใจไว้ได้เกิดขึ้นจริงเท่านั้น

ในส่วนการตัดสินคุณค่า เป็นส่วนที่จะตัดสินว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด นักประเมินต้องพยายามศึกษาว่า มาตรฐานอะไรบ้างที่เหมาะสมในการที่จะนำมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจโดยทั่ว ๆ ไป เกณฑ์ที่ใช้มี 2 ชนิด คือ

1) เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criterion) เป็นเกณฑ์ที่ผู้ประเมินตั้งไว้ อาจเกิดขึ้นก่อนโดยมีความเป็นอิสระจากพฤติกรรมของกลุ่ม

2) เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criterion) เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากพฤติกรรมของกลุ่ม

ถ้าผู้ประเมินไม่สามารถหามาตรฐานที่จะนำมาเปรียบเทียบได้ก็ต้องพยายามหาโครงการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจ แบบจำลองนี้มุ่งเน้นความสอดคล้อง และความสมเหตุสมผลของเมตริกบรรยาย และเมตริกตัดสินคุณค่า สำหรับความสอดคล้องนั้น มี 2 ลักษณะ ดังนี้

Contingence เป็นความสอดคล้องเชิงเหตุผล จะพิจารณาความสัมพันธ์ในแนวตั้งตามของสเตค

Congruence เป็นความสอดคล้องที่ปรากฏขึ้นจริง หรือเป็นความสอดคล้องในเชิงประจักษ์ (empirical) พิจารณาความสัมพันธ์ในแนวนอนตามของสเตค

ข้อดีสำหรับรูปแบบของการประเมินของสเตค คือ เสนอวิธีการประเมินเป็นระบบเพื่อจัดเตรียมข้อมูลเชิงบรรยาย และตัดสินคุณค่า มีมาตรฐานในการประเมินปรากฏชัดเจน แต่มีข้อจำกัดคือ ช่องบางช่องของเมตริกมีความคาบเกี่ยวกัน และความแตกต่างระหว่างช่องไม่ชัดเจน ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งภายในโครงการได้ รัตนะ บัวสนธ์ (2540, น. 99)

สำหรับการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ใช้ประโยชน์จากการศึกษารูปแบบการประเมินหลักสูตรของ แสมมอนต์มาเป็นแนวทางในการประเมินการใช้หลักสูตร โดยประเมิน 3 ด้าน ดังนี้ ด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนสอน และด้านสถาบัน

3. หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.1 หลักการ

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นด้านสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน และการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการบูรณาการเนื้อหาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความแตกต่างระหว่างบุคคล และชุมชน สังคม
2. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยตระหนักว่าผู้เรียนมีความสำคัญ สามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ
4. ส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.2 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการจึงกำหนดจุดหมายดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
2. มีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ต่อเนื่อง
3. มีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

4. มีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุข ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5. มีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย โดยเฉพาะภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ความเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

6. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และบูรณาการความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

3.3 กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน

3.4 โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด ให้สถานศึกษาและภาคีเครือข่าย มีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราชการ 2551 ไว้ดังนี้

1. ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้คือ

1.1 ระดับประถมศึกษา

1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. สาระการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 สาระ ดังนี้

2.1 สาระทักษะการเรียนรู้ เป็นสาระเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้แหล่งเรียนรู้ การจัดการความรู้ การคิดเป็น และการวิจัยอย่างง่าย

2.2 สาระความรู้พื้นฐาน เป็นสาระเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.3 สาระการประกอบอาชีพ เป็นสาระเกี่ยวกับการมองเห็นช่องทาง และการตัดสินใจประกอบอาชีพ ทักษะในอาชีพ การจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรม และการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

2.4 สาระทักษะการดำเนินชีวิต เป็นสาระเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สุขภาพ อนามัยและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ศิลปะและสุนทรียภาพ

2.5 สาระการพัฒนาสังคม เป็นสาระเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี หน้าที่พลเมือง และการพัฒนาตนเอง ครอบครัวชุมชน สังคม

3. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ครอบครัวชุมชน สังคม

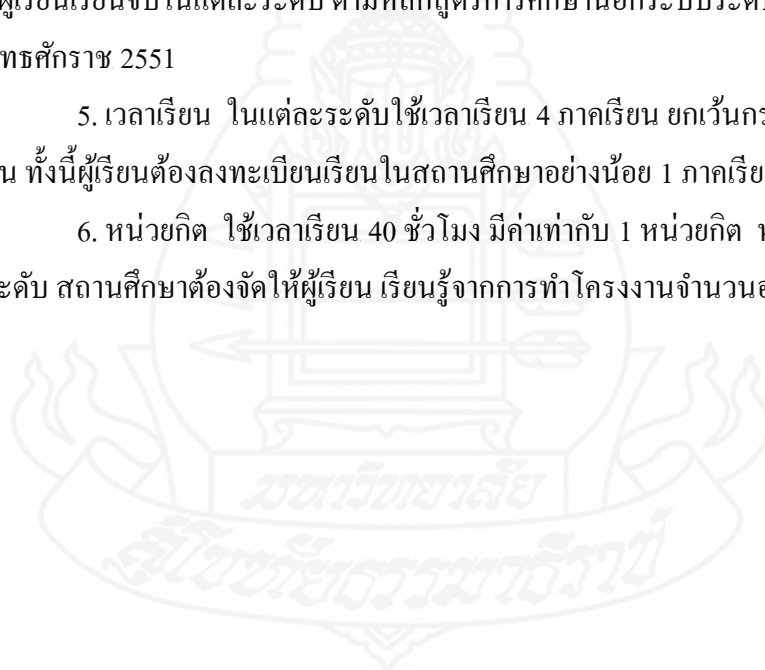
4. มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระ ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ดังนี้

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละระดับ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5. เวลาเรียน ในแต่ละระดับใช้เวลาเรียน 4 ภาคเรียน ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอนผลการเรียน ทั้งนี้ผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียนในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6. หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 40 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต หมายเหตุ วิชาเลือกในแต่ละระดับ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการทำโครงการจำนวนอย่างน้อย 3 หน่วยกิต

โครงการหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ที่	สาระการเรียนรู้	จำนวนหน่วยกิต					
		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนปลาย	
		วิชาบังคับ	วิชาเลือก	วิชาบังคับ	วิชาเลือก	วิชาบังคับ	วิชาเลือก
1	ทักษะการเรียนรู้	5		5		5	
2	ความรู้พื้นฐาน	12		16		20	
3	การประกอบอาชีพ	8		8		8	
4	ทักษะการดำเนินชีวิต	5		5		5	
5	การพัฒนาสังคม	6		6		6	
	รวม	36	12	40	16	44	32
		48 หน่วยกิต		56 หน่วยกิต		76 หน่วยกิต	
	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	200 ชั่วโมง		200 ชั่วโมง		200 ชั่วโมง	

หมายเหตุ วิชาเลือกและวิชาบังคับในแต่ละระดับสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการทำ
โครงการ จำนวนอย่างน้อย 3 หน่วยกิต

ภาพที่ 2.6 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากโครงสร้างหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้
เรียนรู้ในรายวิชาบังคับ ตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างหลักสูตร สำหรับรายวิชาเลือกนักศึกษา
สามารถเลือกตามรายวิชาที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจัดทำ
ขึ้น หรือพัฒนาขึ้นได้ตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชนการลงทะเบียนเรียนรายวิชา

การลงทะเบียนเรียนตาม โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐานพุทธศักราช 2551 ให้ลงทะเบียนเรียนเป็นรายวิชาและตามจำนวนหน่วยกิต ในแต่ละภาค
เรียนดังนี้

ระดับประถมศึกษา ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต ให้ลงทะเบียน
เรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 14 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต ให้
ลงทะเบียนเรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 16 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต ให้
ลงทะเบียนเรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 20 หน่วยกิต

3.5 วิธีการจัดการเรียนรู้

วิธีการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะมีวิธีเดียว คือ “วิธีเรียน กศน.” ที่สามารถจัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ ได้แก่

1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดแผนการเรียนรู้ของตนเองตามรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ภูมิปัญญา ผู้รู้ และสื่อต่าง ๆ

2) การเรียนรู้แบบพบกลุ่ม เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้เรียนมาพบกัน โดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาข้อสรุปร่วมกัน

3) การเรียนรู้แบบทางไกล เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ โดยที่ผู้เรียนและครูจะสื่อสารกันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนใหญ่ หรือถ้ามีความจำเป็นอาจพบกันเป็นครั้งคราว

4) การเรียนรู้แบบชั้นเรียน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษากำหนดรายวิชา เวลาเรียน และสถานที่ ที่ชัดเจน ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีเวลามาเข้าชั้นเรียน

5) การเรียนรู้ตามอัธยาศัย เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการ และความสนใจ จากสื่อเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือจากการฝึกปฏิบัติตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ แล้วนำความรู้และประสบการณ์มาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

6) การเรียนรู้จากการทำโครงการ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดเรื่องโดยสมัครใจ ตามความสนใจ ความต้องการ หรือสภาพปัญหา ที่จะนำไปสู่การศึกษาค้นคว้า ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง และมีการสรุปผลการดำเนินการตามโครงการ โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และกระตุ้นเสริมแรงให้เกิดการเรียนรู้

7) การเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ สถานศึกษาสามารถออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ได้ตามความต้องการของผู้เรียนได้เรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิธีใด วิธีหนึ่งหรือหลายวิธีได้ความต้องการซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.6 การจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้ ตามปรัชญาของการศึกษานอกโรงเรียน กิดเป็น โดยมีกระบวนการเรียนรู้ดังนี้

1) กำหนดความต้องการ สภาพปัญหา โดยผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ให้เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2) ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้โดยศึกษา และรวบรวมข้อมูลของตนเอง ข้อมูลของสภาพแวดล้อมในชุมชน สังคม และข้อมูลทางวิชาการ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย มีการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และสรุปเป็นความรู้ มีการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3) นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เหมาะสมกับวัฒนธรรม และสังคม

4) ประเมิน และทบทวนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้แล้วสรุปเป็นความรู้ใหม่ พร้อมเผยแพร่ผลงาน

3.7 สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ผู้เรียน ครู สามารถพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัวและข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่าย เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง และต่อเนื่องตลอดเวลา

3.8 การวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียน เป็นกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงการพัฒนา ความก้าวหน้า ความสำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ เกิดทักษะกระบวนการและค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน

3.8.1 การวัดและประเมินผลรายวิชา เป็นการประเมินผลการเรียนรายวิชา สถานศึกษาต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพียงใด และต้องมีการประเมินผลรวมเพื่อทราบว่าผู้เรียนมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือไม่อย่างไร ดังนั้นการวัดและประเมินผล จึงต้องใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.8.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการประเมินสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม โดยพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การ ปฏิบัติกิจกรรมและผลจากการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3.8.3 การประเมินคุณธรรม เป็นการประเมินสิ่งที่ต้องการปลูกฝังในตัวผู้เรียน โดยประเมินจากกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาตน การพัฒนางาน การอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ และ กิจกรรมในลักษณะอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

3.8.4 การประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ ผู้เรียนเข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ ในภาคเรียนสุดท้ายของทุกระดับ การศึกษาในสาระการเรียนรู้ที่สำนักงาน กศน.กำหนด การประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบ ระดับชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบผลการเรียนของผู้เรียนสำหรับนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบต่อไป การประเมินดังกล่าวไม่มีผลต่อการได้หรือตกของ ผู้เรียน

3.9 การจบหลักสูตร

ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในแต่ละระดับการศึกษาต้องผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตร ดังนี้

1. ผ่านการประเมินและได้รับผลการตัดสินการเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนดทั้ง 5 สาระการเรียนรู้ และได้ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร
2. ผ่านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง
3. ผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรม
4. เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการประเมินการใช้หลักสูตรอื่นๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย

สุปราณี จุฑามาศย์ (2554: น. 93-100) ประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่สายสามัญ จำนวน 8 คน และครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 60 คน ศึกษาจากประชากรและนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 338 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น รวมทั้งสิ้น 414 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คำถามปลายเปิด และแบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ ยกเว้นในเรื่องครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ ความสะอาดของแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการเรียน การตอบสนองต่อความต้องการผู้เรียนของรายวิชาเลือก มีความพร้อมในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (2) กระบวนการใช้หลักสูตร ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกรายการ ยกเว้นในเรื่อง ครูควรมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และ (3) ผลผลิตของหลักสูตร พบว่า ด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 เพียงร้อยละ 55.82 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 57.30 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2550, น.72-84) ประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย ผู้บริหาร พนักงานราชการ ครูผู้สอน บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน และผู้ที่กำลังศึกษาปีการศึกษา 2549-2550 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร มี

ความพร้อมในระดับปานกลาง ทั้ง 3 รายการ คือ เตรียมบุคลากร เอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน แผนการเรียนรู้ และศูนย์การเรียนรู้ ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความพร้อมในระดับมาก ทั้ง 2 รายการ คือ การปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจในการงานสอนของครู และปฏิบัติตามกรอบภารกิจ ในการสนับสนุนการสอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีความพร้อมในระดับปานกลาง 3 รายการ คือ การจัดการเรียนการสอนของครู การวัดและประเมินผล และกระบวนการ กำกับติดตาม นิเทศ ด้านผลผลิต มีความพร้อมในระดับปานกลาง คือ ด้านคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน

กลุ่มที่ 2 การประเมินหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย

บุตรสดี ดิเอ็ดย่อ (2554, น. 130-133) ประเมินการใช้หลักสูตรของโรงเรียนแกนนำการใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดปัตตานี โดยใช้แนวคิดของแฮมมอนด์ ผลการวิจัยพบว่า มิติพฤติกรรมการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการประเมินผ่านเกณฑ์อยู่ระดับดี สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนมิติด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน งบประมาณ ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ในระดับดี มิติด้านสถาบันประกอบด้วยคุณลักษณะในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักเรียน คุณลักษณะในการจัดการเรียนการสอนของครู คุณลักษณะในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร คุณลักษณะในการส่งเสริมจัดการเรียนของครอบครัว ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ระดับดีและเมื่อพิจารณาทั้ง 3 มิติ พบว่า มิติทั้ง 3 ด้าน มีความสอดคล้องกัน

โคจิรัตน์ นิลสกุล (2552, น.121) การประเมินการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล โดยใช้แนวคิดของแฮมมอนด์ ผลการวิจัยพบว่า มิติพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัยและผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ ส่วนด้านจิตพิสัย ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ มิติด้านการจัดการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์คือ ด้านการจัดเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แตกต่างกัน การใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง และมีติสถาบันเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารและครูผู้สอนในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาสัมพันธ์ 3 มิติ พบว่า มิติพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจคณิตศาสตร์และทักษะด้านกระบวนการทางคณิตศาสตร์ต่ำกว่าเกณฑ์ ไม่สัมพันธ์กับมิติการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และมีติสถาบันสูงกว่าเกณฑ์ แต่ด้านเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ สัมพันธ์กับมิติการ

จัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และมิตีสถาบันสูงกว่าเกณฑ์ ครูผู้สอนปรับปรุงด้านการจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนกล้าคิด ถาม แสดงออก และปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน และพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์

กมมะลิน หน่อแก้ว (2551, น. 92) ประเมินการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้แนวคิดของแฮมมอนด์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์สำหรับประเมินหลักสูตรทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย การประเมินหลักสูตร 7 ประเด็น ตัวบ่งชี้การประเมิน 12 ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน 12 เกณฑ์ มิติด้านการสอน จำนวน 4 ประเด็น 8 ตัวบ่งชี้ 8 เกณฑ์ และมิติด้านพฤติกรรมจำนวน 3 ประเด็น 4 ตัวบ่งชี้ 4 เกณฑ์ แบบสอบถามมีความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้กับประเด็นการประเมิน และความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมิน และแบบสอบถามสอดคล้องกับตัวบ่งชี้กับข้อความ 2. มิติด้านการสอนมีคุณภาพระดับพอใช้ ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3 ตัวบ่งชี้ โดยที่การจัดชั้นเรียนและตารางเรียนมีคุณภาพระดับพอใช้ ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชามีคุณภาพในระดับปรับปรุง วิธีสอนของครูมีคุณภาพระดับดี 3. มิติด้านพฤติกรรมสอนมีคุณภาพระดับพอใช้ โดยที่วิชาความรู้ภาษาอังกฤษมีคุณภาพระดับดี เจตคติต่อภาษาอังกฤษมีคุณภาพระดับดี ทักษะด้านการเขียนและพูดภาษาอังกฤษมีคุณภาพระดับปรับปรุง 4. หลักสูตรภาษาอังกฤษโดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์ประเมิน 6 ตัวบ่งชี้ โดยมีคุณภาพในระดับพอใช้ การจัดชั้นเรียนควรจัดตามเกณฑ์ผู้เรียนไม่เกิน 35 คน เพื่อผลการเรียนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษควรมีห้องสำหรับปฏิบัติการทางภาษา เพื่อให้ นักเรียนฝึกทักษะในการพูดและการเขียน สิ่งอำนวยความสะดวกควรเพิ่มห้องปฏิบัติการทางภาษา เอกสารตำรา และครูสอนจบเอกภาษาอังกฤษ และอุปกรณ์ใช้ในการเรียนการสอนมีให้เพียงพอเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รุ่งนภา พรหมบ่ม (2552, น.121) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด เทศบาลนครเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ ผลการวิจัยพบว่า มิติด้านการจัดการเรียนการสอน มิติด้านสถาบันและมิติด้านพฤติกรรมเรียนรู้ ในภาพรวมมีคุณภาพ อยู่ในระดับดี มิติด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชาและวิธีการสอนมีคุณภาพผ่านเกณฑ์การประเมิน สิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณมีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุงไม่ผ่านเกณฑ์ มิติด้านสถาบัน พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์แต่ลักษณะของนักเรียนกับสภาพครอบครัวของนักเรียนและชุมชนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะ

การอ่านในวิชาภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์การประเมินแต่ทักษะการฟัง พูด เขียน และการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ควรปรับปรุง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษาและห้องสมุด วัสดุ อุปกรณ์ให้มีย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพงบประมาณควรมีการจัดสรรในการซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์ วิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ด้านสถาบัน ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาท้องถิ่น ผู้เรียนควรเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้การเสริมแรงทางบวก มิติพฤติกรรมการเรียนรู้ ครูควรปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายและเพิ่มเวลาการเรียนการสอนให้มากขึ้นรวมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน

เจียง (Chiang 1977, Abstract) ประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรเทคโนโลยีวิศวกรรมเครื่องกล 5 ปี ของจูเนียร์ คอลเลจ ในไต้หวัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ กลุ่มตัวอย่าง คือ บัณฑิต นักศึกษา คณะ และนายจ้าง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมในด้านความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งมีนักศึกษาพอใจกับหลักสูตรนี้เช่นเดียวกับทางคณะพอใจกับความสำเร็ของนักศึกษา ส่วนนายจ้างพอใจกับหลักสูตรนี้เช่นเดียวกับทางคณะพอใจกับความสำเร็ของนักศึกษา ส่วนนายจ้างพอใจในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับบัณฑิตที่จบการศึกษา ด้านบริบทพบว่าบัณฑิตและนักศึกษาเห็นว่า หลักสูตรไม่ค่อยยืดหยุ่น และสอดคล้องกับเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เนื้อหาของหลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกันมาก และชั่วโมงฝึกงานไม่เหมาะสม ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่า บัณฑิต นักศึกษา และครูเห็นว่าอุปกรณ์ เครื่องมือที่ช่วยในการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมดีแล้ว แต่ตำราเอกสารไม่เหมาะสม ด้านกระบวนการพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่ากระบวนการไม่เหมาะสม นักศึกษาและบัณฑิต เห็นว่าเทคนิคการสอนและคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ยังไม่เหมาะสม ผู้ดูแลหลักสูตรควรให้ความสนใจ และจัดทำหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนการสอน ด้านผลผลิต พบว่า นายจ้างพอใจกับคุณสมบัติและความสามารถของบัณฑิตมาก โดยเฉพาะด้านการสื่อสารและการทำงานในหน่วยงาน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร พบว่าการประเมินแบบแฮมมอนต์ มีการประเมิน 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน และงบประมาณ 3) ด้านสถาบัน ประกอบด้วยคุณลักษณะในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักเรียน คุณลักษณะในการจัดการเรียนการสอนของครู

คุณลักษณะในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร และคุณลักษณะในการส่งเสริมการจัดการเรียนของครอบครัว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญา พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน ครู 33 คน บุคลากร 4 คน และนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,400 คน

1.2 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน ครู 33 คน บุคลากร 4 คน และนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ 400 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ ยามาเน่ (Yamane) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามจำนวนนักศึกษาแต่ละศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยประจำตำบล จำนวนนักศึกษาผู้ให้ข้อมูลแต่ละตำบลแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักศึกษาที่ให้ข้อมูลการประเมินหลักสูตร

กศน. ตำบล	จำนวนทั้งหมด	จำนวนผู้ให้ข้อมูล
ลำโรงเหนือ	378	63
ท้ายบ้านใหม่	275	46
ปากน้ำ	162	27
เทพารักษ์	202	34
บางเมืองใหม่	302	50
บางเมือง	202	34
แพรกษา	158	26
แพรกษาใหม่	178	30
บางปู	55	9
บางปูใหม่	127	21
ท้ายบ้าน	179	30
บางโปรง	128	21
บางด้วน	53	9
รวม	2,400	400

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและวัดผล ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

ผู้ตอบแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูจำนวน 33 คน บุคลากร จำนวน 4 คน และนักศึกษา จำนวน 400 คน

ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ครู และบุคลากร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.05 อายุ 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.68 และมากกว่า 46 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.68 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 81.58 มีใบประกอบวิชาชีพครู คิดเป็นร้อยละ 57.89 มีประสบการณ์การทำงาน กศน.ต่ำกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.32 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพ		
ผู้บริหาร	1	2.63
ครู	33	86.84
บุคลากร	4	10.53
รวม	38	100.00
เพศ		
ชาย	11	28.95
หญิง	27	71.05
รวม	38	100.00
อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	4	10.53
26 – 30 ปี	9	23.68
31 – 35 ปี	6	15.79
36 – 40 ปี	4	10.53
41 – 45 ปี	6	15.79
46 ขึ้นไปปี	9	23.68
รวม	38	100.00
วุฒิการศึกษา		
ปวช./ปวส.	3	7.89
ปริญญาตรี	31	81.58
ปริญญาโท	4	10.53
รวม	38	100.00

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใบประกอบวิชาชีพ		
มี	22	57.89
ไม่มี	16	42.11
รวม	38	100.00
ประสบการณ์การทำงาน กศน.		
ต่ำกว่า 3 ปี	10	26.32
3 – 6 ปี	8	21.05
7 – 10 ปี	6	15.79
11 – 14 ปี	6	15.79
15 – 18 ปี	3	7.89
19 ปีขึ้นไป	5	13.16
รวม	38	100.00

สำหรับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.50 และที่เหลือเป็นนักศึกษา เพศชายคิดเป็นร้อยละ 42.50 มีอายุไม่เกิน 25 ปี คิดเป็น ร้อยละ 72.25 มีอาชีพ รับจ้าง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.50 รองลงมา ว่างาน คิดเป็น ร้อยละ 32.25 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	170	42.50
หญิง	230	57.50
รวม	400	100.00

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	289	72.25
26 – 30 ปี	62	15.50
31 – 35 ปี	20	5.00
36 – 40 ปี	11	2.75
41 – 45 ปี	11	2.75
มากกว่า 46 ปี	7	1.75
รวม	400	100.00
อาชีพ		
ว่างงาน	129	32.25
รับจ้าง	238	59.50
ค้าขาย	30	7.50
รับราชการ	3	0.75
รวม	400	100.00

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบบันทึกข้อมูล แบบประเมิน และแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบบันทึกข้อมูลผลผลิตของหลักสูตร มี 3 ฉบับ คือ แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบบันทึกข้อมูลผลคะแนนการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) และแบบบันทึกข้อมูลผลประเมินคุณธรรมของนักศึกษา

2.2 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา สำหรับครู คำถามเกี่ยวกับสมรรถนะนักศึกษาจำนวน 12 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ไขปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2.3 แบบสอบถามผู้บริหาร ครู และบุคลากร แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนสอน 26 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถาบัน 26 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย นักศึกษาดูแลเกี่ยวกับลักษณะและพฤติกรรมในการเรียน ด้านครูผู้สอนดูเกี่ยวกับลักษณะในการจัดการเรียนการสอน และด้านผู้บริหารดูเกี่ยวกับคุณลักษณะในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด ถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

2.4 แบบสอบถามนักศึกษา แบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนสอน 25 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถาบัน 25 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน สำหรับด้าน นักศึกษาดูแลเกี่ยวกับลักษณะและพฤติกรรมในด้านการเรียน ด้านครูผู้สอนดูเกี่ยวกับลักษณะในการจัดการเรียนการสอน และด้านสถาบันดูเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียน

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด ถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาแนวทางการประเมิน จากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. จัดทำแผนผังการสร้างแบบบันทึกข้อมูล แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และแบบสอบถาม

3. ร่างเครื่องมือในการวิจัย ตามแผนผังการสร้างแบบบันทึกข้อมูล แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และแบบสอบถาม

4. นำแบบบันทึกข้อมูล แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และแบบสอบถาม ฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบบันทึกข้อมูล แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน นำผลการพิจารณามาคำค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามผู้บริหาร ครู บุคลากร มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .60 - 1.00 และแบบสอบถามนักศึกษา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .80 - 1.00

6. นำบันทึกข้อมูล แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับที่แก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ใช้นักศึกษาจากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพระประแดง ที่มีลักษณะการจัดการเรียนการสอนคล้ายกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ แบบสอบถามชุดที่ 1 ใช้ทดลองกับผู้บริหาร 1 คน ครู 25 คน และเจ้าหน้าที่จำนวน 3 คน แบบสอบถามชุดที่ 2 ใช้ทดลองกับนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 30 คน

8. นำผลข้อมูลจากการทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .98 และฉบับที่ 2 แบบสอบถามนักศึกษา ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .88

9. นำแบบบันทึกข้อมูล แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และแบบสอบถาม จัดพิมพ์เครื่องมือสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหาร อนุญาตให้ ครู บุคลากร และนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตอบแบบสอบถาม

และให้ครูตอบแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และขอความอนุเคราะห์ครูบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บันทึกข้อมูลผลคะแนนสอบระดับชาติ (N-NET) และผลการประเมินคุณธรรมของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

3.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมส่งแบบสอบถาม ไปยังกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 15 วัน พร้อมทั้งเก็บแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา บันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บันทึกข้อมูลผลคะแนนสอบระดับชาติ (N-NET) และผลการประเมินคุณธรรมของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

3.3 นัดหมายเวลาและมารับแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.4 ตรวจสอบ แบบสอบถามที่ได้รับคืนปรากฏว่าได้รับคืน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักศึกษา ต่อหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2551) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียน การสอน และด้านสถาบัน โดยคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วย/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนนความคิดเห็นมีดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพร้อม/มีความเหมาะสม/ความเพียงพอในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพร้อม/มีความเหมาะสม/ความเพียงพอในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพร้อม/มีความเหมาะสม/ความเพียงพอในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพร้อม/มีความเหมาะสม/ความเพียงพอในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพร้อม/มีความเหมาะสม/ความเพียงพอในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมินคุณธรรมของนักศึกษา โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.4 ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่นำมาจากคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้นำมาจัดลำดับและจัดหมวดหมู่ของคำตอบในแต่ละด้าน เพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะความเรียง

เกณฑ์การประเมิน

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประเมินแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านสมรรถนะนักศึกษา การปฏิบัติต้องมีความเหมาะสมในระดับมากขึ้นไปหรือคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 ถือว่าผ่านเกณฑ์ ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) สูงกว่าระดับประเทศ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน การประเมินคุณธรรมของนักศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ต้องมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไปถึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติต้องมีเหมาะสมในระดับมากขึ้นไปหรือคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ด้านสถาบัน การปฏิบัติต้องมีเหมาะสมในระดับมากขึ้นไปหรือคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

กรอบแนวทางการประเมิน แสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 กรอบแนวทางการประเมิน

ประเด็น/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์	เกณฑ์การประเมิน
1. ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้				
1.1 ผลสัมฤทธิ์				
1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร	นักศึกษา	1. แบบบันทึกข้อมูล	1. ความถี่ 2. ร้อยละ	นักศึกษา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.5 ถือว่าผ่านเกณฑ์
1.1.2 ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET)	นักศึกษา	1. แบบบันทึกข้อมูล	1. ความถี่	คะแนนเฉลี่ยทดสอบระดับชาติของสถานศึกษาสูงกว่าระดับประเทศ ถือว่าผ่านเกณฑ์
1.2 สมรรถนะสำคัญของนักศึกษา	ครูผู้สอน	2. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน 3. วิเคราะห์เนื้อหา	มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์
1.3 คุณธรรมของนักศึกษา	นักศึกษา	3. แบบบันทึกข้อมูล	1. ความถี่ 2. ร้อยละ	นักศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีผลประเมินในระดับดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ประเด็น/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์	เกณฑ์การประเมิน
2. ด้านการจัดการเรียน				
การสอน				
2.1 การจัดชั้นเรียนและ	1. ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	1. ค่าเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า
ตารางสอน	2. ครูผู้สอน		2. ส่วน	3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์
2.2 เนื้อหาวิชา	3. นักศึกษา		เบนเบียง	
2.3 วิธีการสอน			มาตรฐาน	
2.4 สิ่งอำนวยความสะดวก			3.วิเคราะห์	
2.5 งบประมาณ			เนื้อหา	
3.ด้านสถาบัน				
3.1 คุณลักษณะและ	1. ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	1. ค่าเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า
พฤติกรรมกรเรียนของ	2. ครูผู้สอน		2. ส่วน	3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์
นักศึกษา	3. นักศึกษา		เบนเบียง	
3.2 การจัดกิจกรรมการ			มาตรฐาน	
เรียนการสอนของครู			3.วิเคราะห์	
3.3 การส่งเสริมการจัด			เนื้อหา	
กิจกรรมการเรียนการสอน				
ของผู้บริหาร				
3.4 การสนับสนุนการเรียน				
ของ ผู้ปกครอง				

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านพฤติกรรมการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านสถาบัน

ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านพฤติกรรมการเรียนรู้

ผลการประเมินด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลคะแนนทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) สมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และคุณธรรมของนักศึกษาตามหลักสูตร พบว่า

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน 2.5 ร้อยละ 47.72 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 70) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ระดับคะแนน	จำนวนนักศึกษา (คน)	ร้อยละ	รวมร้อยละ	ผลการประเมิน
4	155	6.46	47.72	ไม่ผ่านเกณฑ์
3.5	309	12.88		
3	438	18.25		
2.5	243	10.13		
2	602	25.08	52.28	
1.5	386	16.08		
1	267	11.12		

1.2 ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) นักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญา พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่าคะแนนเฉลี่ย 46.04 คะแนน สูงกว่าระดับประเทศ (42.07 คะแนน) ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (N – NET) ของนักศึกษา

ระดับหน่วยงาน	คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ (N-NET)	ผลการประเมิน
อำเภอเมืองสมุทรปราการ	46.04	ผ่านเกณฑ์
ประเทศ	42.07	

1.3 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา พบว่า สมรรถนะสำคัญของนักศึกษา 5 ด้าน มีผลการประเมิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ผลการประเมิน
1. ความสามารถในการสื่อสาร			
1.1 มีความสามารถในการรับ – ส่งสาร	4.38	0.62	
1.2 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม	4.44	0.58	
1.3 ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม	4.26	0.53	
เฉลี่ยรวม	4.36	0.57	ผ่านเกณฑ์
2. ความสามารถในการคิด			
2.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพื่อการ สร้างองค์ความรู้	4.26	0.53	
2.2 มีความสามารถในการคิดเป็นระบบเพื่อการสร้าง องค์ความรู้	4.25	0.69	
เฉลี่ยรวม	4.25	0.61	ผ่านเกณฑ์
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา			
3.1 แก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล	4.09	0.74	
3.2 แสวงหาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา	4.47	0.53	
3.3 ตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	4.30	0.67	
เฉลี่ยรวม	4.29	0.65	ผ่านเกณฑ์
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต			
4.1 ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความสัมพันธ์อันดี	4.20	0.72	
4.2 มีวิธีแก้ไขความขัดแย้งอย่างเหมาะสม	4.15	0.65	
เฉลี่ยรวม	4.18	0.69	ผ่านเกณฑ์
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี			
5.1 เลือกใช้ข้อมูลในการพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม	4.15	0.66	
5.2 เลือกใช้ข้อมูลในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างเหมาะสม	4.37	0.86	
เฉลี่ยรวม	4.26	0.76	ผ่านเกณฑ์

1.4 ผลประเมินคุณธรรมของนักศึกษา พบว่านักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลการประเมินคุณธรรม ระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินคุณธรรมของนักศึกษา

ระดับคะแนน	จำนวนนักศึกษา (คน)	ร้อยละ	ผลการประเมิน
ดีมาก (ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	828	34.50	
ดี (ร้อยละ 70-89)	1,572	65.50	
ดี – ดีมาก	2,400	100.00	ผ่านเกณฑ์

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ด้านการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการประเมินการจัดชั้นเรียนและตารางสอน ผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีความคิดเห็นว่าการจัดชั้นเรียนและตารางสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินการจัดชั้นเรียนและตารางสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

การจัดชั้นเรียนและตารางสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. จัดตารางเรียนในรายวิชาต่างๆ เหมาะสมกับ ช่วงเวลาในการเรียน	4.13	0.41	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. จัดกลุ่มนักศึกษา โดยแบ่งนักศึกษาออก ตามลำดับความสามารถ	3.71	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักศึกษาสำคัญ	4.21	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. มีการกำหนดตารางการสอนที่แน่นอน	4.13	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.04	0.59	มาก	ผ่านเกณฑ์

ส่วนผลการประเมินการจัดชั้นเรียนและตารางสอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าการจัดชั้นเรียนและตารางสอน ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการประเมินการจัดชั้นเรียนและตารางสอนตามความคิดเห็นของนักศึกษา

การจัดชั้นเรียนและตารางสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. จัดตารางเรียนในรายวิชาต่างๆ เหมาะสมกับ ช่วงเวลาในการเรียน	4.11	0.73	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. จัดกลุ่มนักศึกษา โดยแบ่งนักศึกษาออก ตามลำดับความสามารถ	3.89	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักศึกษาสำคัญ	4.19	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. มีการกำหนดตารางการสอนที่แน่นอน	4.18	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.09	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์

2.2 ผลการประเมินเนื้อหาวิชา ผู้บริหาร ครูและบุคลากร เห็นว่า เนื้อหาวิชาในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการประเมินเนื้อหาวิชา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

เนื้อหาวิชา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. จัดเนื้อหาวิชาครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.18	0.51	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักศึกษา	3.97	0.64	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. จัดเนื้อหาวิชาที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.00	0.62	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	3.84	0.72	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. จัดเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน	4.03	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	4.08	0.63	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. จัดเนื้อหาวิชาตรงกับความต้องการของนักศึกษา	3.92	0.67	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. จัดเนื้อหาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.21	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.02	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์

ส่วนผลการประเมินด้านเนื้อหาวิชา ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า เนื้อหาวิชาในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินเนื้อหาวิชาตามความคิดเห็นของนักศึกษา

เนื้อหาวิชา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. จัดเนื้อหาวิชาครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.17	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักศึกษา	4.08	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. จัดเนื้อหาวิชาที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.21	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	4.09	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. จัดเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน	4.04	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	4.13	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. จัดเนื้อหาวิชาตรงกับความต้องการของนักศึกษา	4.12	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. จัดเนื้อหาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.25	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.13	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์

2.3 ผลการประเมินวิธีการสอน ผู้บริหาร ครูและบุคลากร มีความคิดเห็นว่า วิธีการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินวิธีการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

วิธีการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.00	0.62	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเหมาะสมกับ ความสามารถของนักศึกษา	3.92	0.59	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยให้ นักศึกษามีส่วนร่วมในการซักถามและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.16	0.64	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. จัดกิจกรรมการสอนเน้นให้ผู้เรียนนำไปใช้ จริง	4.21	0.66	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนพัฒนา เต็มตามศักยภาพ	4.11	0.65	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสม กับธรรมชาติของนักศึกษา	4.05	0.73	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. วัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	4.11	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.07	0.64	มาก	ผ่านเกณฑ์

ส่วนผลการประเมินวิธีการสอนตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าวิธีการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินวิธีการสอนตามความคิดเห็นของนักศึกษา

วิธีการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.16	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับ ความสามารถของนักศึกษา	4.10	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ นักศึกษามีส่วนร่วม ในการซักถามและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น	4.14	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. จัดกิจกรรมการสอนเน้นให้ผู้เรียนนำไปใช้จริง	4.22	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนพัฒนา เต็มตามศักยภาพ	4.16	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความ กระตือรือร้นที่จะเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการ ห้องเรียน	4.18	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย นักศึกษาสามารถสรุป เนื้อที่เรียนได้	4.12	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับ ธรรมชาติของนักศึกษา	4.09	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์
9. ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	4.03	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.13	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์

2.4 ผลการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้บริหาร ครูและบุคลากร มีความคิดเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

สิ่งอำนวยความสะดวก	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. มีเอกสารและสื่อต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.71	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย	3.74	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. มีแหล่งเรียนรู้ในห้องอื่น ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้	3.84	0.68	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคารให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.11	0.65	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.84	0.75	มาก	ผ่านเกณฑ์

ส่วนผลการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวกตามความคิดเห็นของนักศึกษา

สิ่งอำนวยความสะดวก	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. มีเอกสารและสื่อต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	4.04	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย	3.94	0.93	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. มีแหล่งเรียนรู้ในห้องอื่น ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้	4.18	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคารให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.08	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.06	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์

2.5 ผลการประเมินงบประมาณ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีความเห็นว่า งบประมาณในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่ารายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับปานกลาง ได้แก่ งบประมาณในการจัดซื้อสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนพอเพียง งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

งบประมาณ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. งบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนพอเพียง	3.37	0.79	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
2. งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.29	0.69	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
3. งบประเมินเพียงพอต่อการพัฒนาครูและบุคลากร	3.53	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.39	0.75	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมระดับมากทุกด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นงบประมาณ ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 สรุปผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครู และบุคลากร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. การจัดชั้นเรียนและตารางสอน	4.04	0.59	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. เนื้อหาวิชา	4.02	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. วิธีการสอน	4.07	0.64	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.84	0.75	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. งบประมาณ	3.39	0.75	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.87	0.67	มาก	ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมตามความคิดเห็นของ
นักศึกษา พบว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมระดับมากทุกด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมิน
รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 สรุปผลการประเมินการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. การจัดชั้นเรียนและตารางสอน	4.09	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. เนื้อหาวิชา	4.13	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. วิธีการสอน	4.13	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. สิ่งอำนวยความสะดวก	4.06	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.11	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ มีดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากร

- 1.1 ควรเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
- 1.2 ควรเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
2. ข้อเสนอแนะจากนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 2.1 ควรจัดระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้สะดวกรวดเร็วในการค้นคว้าหาความรู้
 - 2.2 ควรเพิ่มหนังสือในห้องสมุดเพื่อให้ค้นคว้า

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านสถาบัน

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ด้านสถาบัน ประกอบด้วย การประเมินคุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร และการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ผลการประเมินมีดังนี้

3.1 ผลการประเมินคุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ผู้บริหารและครูบุคลากร พบว่าคุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการประเมิน คุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. นักศึกษาสนใจ และมุ่งมั่นในกิจกรรมการเรียนการสอน	3.87	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. นักศึกษาทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	3.95	0.52	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. นักศึกษาสืบค้นข้อมูลในการเรียนด้วยตนเอง	4.18	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการเรียนรายวิชาต่างๆ	4.05	0.57	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. นักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา	4.11	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
6. นักศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ เหมาะสมกับวัย	4.08	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. นักศึกษาเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู	3.92	0.59	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.02	0.57	มาก	ผ่านเกณฑ์

ส่วนผลการประเมินคุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่านักศึกษา คุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสม ระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการประเมินคุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการ ประเมิน
1. นักศึกษาสนใจ และมุ่งมั่นในกิจกรรม การเรียนการสอน	4.25	0.75	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. นักศึกษาทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	4.13	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. นักศึกษาสืบค้นข้อมูลในการเรียนด้วย ตนเอง	4.19	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการเรียน รายวิชาต่าง ๆ	4.19	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. นักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา	4.31	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. นักศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติ หน้าที่เหมาะสมกับวัย	4.16	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. นักศึกษาเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู	4.22	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.20	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์

3.2 ผลการประเมินการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และ บุคลากร พบว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ผลการประเมินการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร สารการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้	4.13	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูมีการวิเคราะห์สภาพนักศึกษาเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม	4.26	0.55	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา	4.32	0.62	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม	4.34	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูใช้นวัตกรรมในการเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษา	3.97	0.68	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูมีการวางแผนและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชาตนเองกับราย วิชาอื่น	4.11	0.65	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ครูจัดหา ผลิต พัฒนาและใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ชุมชน	3.97	0.72	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูมีการวิจัยศึกษาปัญหาและแก้ปัญหาในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4.08	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
9. ครูมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีที่เหมาะสม	4.05	0.66	มาก	ผ่านเกณฑ์
10. ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดนักศึกษาเป็นสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้	4.29	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.15	0.63	มาก	ผ่านเกณฑ์

ส่วนผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร สารการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้	4.30	0.76	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูมีการวิเคราะห์สภาพนักศึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	4.26	0.75	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา	4.31	0.74	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม	4.31	0.68	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูใช้นวัตกรรมในการเรียนเพื่อพูนความรู้ให้กับนักศึกษา	4.18	0.74	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูมีการวางแผนและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชาตนเองกับรายวิชาอื่น	4.17	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ครูจัดหา ผลิต พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม การเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ชุมชน	4.13	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูมีการวิจัยศึกษาปัญหาและแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4.18	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
9. ครูมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีที่เหมาะสม	4.23	0.76	มาก	ผ่านเกณฑ์
10. ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดนักศึกษาเป็นสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้	4.24	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.22	0.76	มาก	ผ่านเกณฑ์

3.3 ผลการประเมินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู บุคลากร พบว่าการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหารในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก ยกเว้นผู้บริหารจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ผลการประเมินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. ผู้บริหารมีการส่งเสริมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.11	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ผู้บริหารให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.13	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ผู้บริหารจัดอาคารเรียน สถานที่ สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนรู้	4.16	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ผู้บริหารกระบวนการการใช้งบประมาณที่ชัดเจนเอื้อต่อการบริหารหลักสูตร	3.84	0.95	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ผู้บริหารกำหนดการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	4.05	0.61	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ผู้บริหารจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา	3.37	0.91	มาก	ไม่ผ่านเกณฑ์
7. ผู้บริหารส่งเสริมครู ในสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจการจัดการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.87	1.12	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.93	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์

ส่วนผลการประเมินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ผลการประเมินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร
ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. ผู้บริหารมีการส่งเสริมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.21	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ผู้บริหารให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.16	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ผู้บริหารจัดกระบวนการใช้งบประมาณที่ชัดเจนเอื้อต่อการบริหารหลักสูตร	4.11	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ผู้บริหารกำหนดแผนการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	4.12	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ผู้บริหารส่งเสริมครู ในสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจการจัดการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.23	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.16	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์

3.7 ผลการประเมินการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร พบว่าในภาพรวม ผู้ปกครองสนับสนุนการเรียนระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีการสนับสนุนในระดับมาก ยกเว้นผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา ไม่ผ่านเกณฑ์ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ผลการประเมิน การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครู และบุคลากร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. ผู้ปกครองให้ความสนใจและให้นักศึกษาร่วมกิจกรรม	3.55	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา	3.18	1.05	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
3. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลอื่น	3.53	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ผู้ปกครองสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษากับครูที่ปรึกษา	3.53	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.44	0.86	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์

ส่วนผลการประเมินการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าในภาพรวมผู้ปกครองให้การสนับสนุนการ ใน ระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ผลการประเมินการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. ผู้ปกครองให้ความสนใจและให้นักศึกษาร่วมกิจกรรม	4.24	0.74	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา	4.06	0.87	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลอื่น	4.22	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ผู้ปกครองสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษากับครูที่ปรึกษา	4.03	0.93	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.14	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการประเมินด้านสถาบัน

ผลการประเมินด้านสถาบันตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร สรุปว่าผลการประเมินมีความเหมาะสมระดับมากทุกด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 สรุปผลการประเมินด้านสถาบัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. คุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา	4.02	0.57	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	4.15	0.63	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร	3.93	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง	3.44	0.86	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.88	0.72	มาก	ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการประเมินด้านสถาบันตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าผลการประเมินมีความเหมาะสมระดับมากทุกด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 ผลการประเมินด้านสถาบันตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ผลการประเมิน
1. คุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา	4.20	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	4.22	0.76	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.16	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง	4.14	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.18	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์

ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักศึกษา ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบัน ของหลักสูตร การศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมือง สมุทรปราการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร ครู และบุคลากร
 - 1.1 ผู้บริหารควรจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาเพิ่ม
 - 1.2 ผู้ปกครองควรให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษาให้พอเพียง
2. ข้อเสนอแนะจากนักศึกษา
 - 2.1 ควรอธิบายอย่างช้าๆ สำหรับเนื้อหาที่ยาก
 - 2.2 ควรสอนซ่อมเสริมให้กับนักศึกษาที่เรียนช้า
 - 2.4 ควรนำนักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่
 - 2.5 ควรจัดกิจกรรมอื่นเพื่อให้นักศึกษาได้ผ่อนคลาย เช่น เกมส์ ร้องเพลง เดิน ไร่ ฯลฯ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ใน 3 ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1.1.1 เพื่อประเมินด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2555 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2) ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ โรงเรียน (N-NET) ของนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 3) สมรรถนะสำคัญของนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 4) คุณธรรมของนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1.2 เพื่อประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ

1.1.3 เพื่อประเมินด้านสถาบัน ได้แก่ นักศึกษา ครู ผู้บริหาร และครอบครัว

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน ครู 33 คน บุคลากร 4 คน และนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการใน ภาคเรียนที่ 1 การศึกษา 2559 จำนวน 2,400 คน

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน ครู 33 คน บุคลากร 4 คน และนักศึกษา 400 คน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของยามานะ และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามจำนวนนักศึกษาแต่ละศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยประจำตำบล

1.2.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60–1.00 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .92 และแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ฉบับที่ 1 ใช้สอบถามผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60–1.00 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 ฉบับที่ 2 ใช้สอบถามนักศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60–1.00 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องโดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อม แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และแบบสอบถาม จำนวน 438 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถามผู้บริหาร ครู และบุคลากร รวม 38 ฉบับ และแบบสอบถามนักศึกษาจำนวน 400 ฉบับ ได้รับคืนครบทั้งหมด 438 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2) เก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา ผลการทดสอบคุณภาพระดับชาติ (N-NET) โดยขอความอนุเคราะห์ครูผู้สอน

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์สมรรถนะของนักศึกษา ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ครู บุคลากร นักศึกษา ข้อมูลผลผลิตของหลักสูตรโดย เจ็งบ้นความถี่ และร้อยละ ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่เป็นมาตราประมาณค่า วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ผลการประเมินด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลคะแนนทดสอบระดับชาติด้านการศึกษาจากระบบโรงเรียน (N-NET) สมรรถนะสำคัญของนักศึกษา และคุณธรรมของนักศึกษาตามหลักสูตร ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ไม่ต่ำกว่า 2.50 มีร้อยละ 47.72 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 70)

2) สมรรถนะสำคัญของนักศึกษาตามหลักสูตร 5 ด้าน ได้แก่ 1. ความสามารถในการสื่อสาร 2. ความสามารถในการคิด 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นักศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น มีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.62$) ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน ($\bar{X} = 3.51$)

3) ผลการประเมินผลคุณธรรม พบว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มี ผลการประเมินคุณธรรมระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 70)

4) ผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (N – NET) ของนักศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่าคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 46.04 สูงกว่า ระดับประเทศ (ร้อยละ 42.07) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.3.2 ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองสมุทรปราการ ด้านการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย การจัดชั้นเรียนและ ตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ สรุปได้ดังนี้

1) ผลการประเมินการจัดชั้นเรียนและตารางสอน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร พบว่า การจัดชั้นเรียนและตารางสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับ มาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และตามความคิดเห็นของ นักศึกษา พบว่าการจัดชั้นเรียนและ ตารางสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2) ผลการประเมินเนื้อหาวิชา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและ บุคลากร พบว่าเนื้อหาวิชาในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และตาม

ความคิดเห็นนักศึกษา พบว่าเนื้อหาวิชาในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3) ผลการประเมินวิธีการสอนตาม ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากร พบว่า วิธีการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า วิธีการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4) ผลการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และตามความคิดเห็นของนักศึกษาพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

5) ผลการประเมินงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากร พบว่า งบประมาณ ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่ารายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับปานกลาง ได้แก่ งบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนพอเพียง งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.3.3 ผลการประเมินด้านสถาบัน

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ด้านสถาบัน ประกอบด้วย คุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร และการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง มีดังนี้

1) ผลการประเมินคุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากร เห็นว่าคุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าคุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2) ผลการประเมินการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และ บุคลากร พบว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในภาพรวมมี

ความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3) ผลการประเมินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู บุคลากร พบว่าการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหารในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก ยกเว้นผู้บริหารจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา ไม่ผ่านเกณฑ์ และตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4) ผลการประเมินการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร พบว่าในภาพรวม ผู้ปกครองสนับสนุนการเรียนระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าทุกรายการที่ประเมินมีการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก ยกเว้นผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา ไม่ผ่านเกณฑ์ แต่ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าในภาพรวมการสนับสนุนการของมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. อภิปรายผล

ผลการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ผลการประเมิน มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการประเมินด้านพฤติกรรมการเรียนรู้

จากการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญ ผู้วิจัย อภิปรายผลดังนี้

สมรรถนะสำคัญของนักศึกษาตามหลักสูตร นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ผลการประเมินคุณธรรมระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 70) ผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (N-NET) ของ

นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่าคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 46.04 สูงกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ 42.07) ผ่านเกณฑ์การประเมิน การประเมินการจัดการเรียน การสอนมีความพร้อมมาก แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ไม่ต่ำกว่า 2.5 พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 47.72 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 70) จะเห็นได้ว่า เมื่อพิจารณาด้านการจัดการเรียนการสอนมีความพร้อมมาก แต่บางประเด็นยังไม่มี ความพร้อมเท่าที่ควร มีข้อมูลจากการประเมินความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ผ่าน เกณฑ์ประเมิน คือ งบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนยังไม่เพียงพอต่อ ความต้องการ และงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ยังไม่มีความเพียงพอ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งนภา พรหมป้อม (2552) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดท่า สะดอย เทศบาลนครเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ พบว่าสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณมีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุงไม่ผ่านเกณฑ์ ดังนั้นควรปรับปรุง ด้านสิ่ง อำนาจความสะดวกให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษาและห้องสมุด วัสดุ อุปกรณ์ให้มีอย่างทั่วถึงและมี ประสิทธิภาพ งบประมาณควรให้มีการจัดสรรในการซื้อสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านสถาบัน ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาท้องถิ่น นักศึกษาควรเพิ่มแรงใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้เสริม ทางบวก มิติพฤติกรรมการเรียนรู้ ครูควรปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายและ เพิ่มเวลาการเรียนการสอนให้มากขึ้นรวมไปถึงการจัด จึงควรปรับปรุงงบประมาณการจัดซื้อ อุปกรณ์การเรียนการสอนและควรพัฒนางบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการ เรียนรู้ให้พอเพียงและเหมาะสม

2.2 ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน

จากผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักศึกษา มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีด้านที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ การจัดชั้นเรียนและ ตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก ยกเว้นงบประมาณ ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

การจัดชั้นเรียนและตารางสอน ความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ทั้งนี้ครูส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นนักศึกษาสำคัญ จัดตารางเรียนใน รายวิชาต่างๆ เหมาะสมกับช่วงเวลาในการเรียน มีการกำหนดตารางการสอนที่แน่นอน และจัดกลุ่ม

นักศึกษา และโดยแบ่งนักศึกษาออกตามลำดับความสามารถ สอดคล้องกับแฮมมอนด์ (Hammond, 1967) พบว่าการจัดชั้นเรียนและการจัดตารางการสอน ซึ่งครูและนักเรียนให้พบกันและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คำนึงถึงเวลาและสถานที่ และลักษณะการแบ่งกลุ่มนักเรียน และจัดเป็นระดับชั้นเรียงลำดับตามความยากง่าย ดังนั้นจัดการเรียนการสอนต้องเน้นนักศึกษาสำคัญ

เนื้อหาวิชา ความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้ครูส่วนใหญ่ จัดเนื้อหาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จัดเนื้อหาวิชาครอบคลุมจุดประสงค์ จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จัดเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน จัดเนื้อหาวิชาที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จัดเนื้อหาวิชาตรงกับความต้องการของนักศึกษา และจัดเนื้อหาวิชานักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับแฮมมอนด์ (Hammond, 1967) พบว่าในการนำเนื้อหาวิชามาจัดการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย โครงสร้างของความรู้ ความคิดรวบยอด และวิธีการแสวงหาความรู้ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละวิชา การจัดลำดับเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียนและชั้นเรียนแต่ละระดับ วิธีการสอน ความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้ครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมการสอนเน้นให้ผู้เรียนนำไปใช้จริง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ครูมีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของนักศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา สอดคล้องกับแฮมมอนด์ (Hammond, 1967) พบว่าหลักการเรียนรู้ควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 4 ประการ คือ (1) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (2) การให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีแก่นักเรียน (3) การให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์แห่งความสำเร็จ และ (4) การแบ่งและจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ทีละน้อย ดังนั้นการจัดกิจกรรมการสอนจำเป็นต้องเน้นให้นักศึกษานำไปใช้จริงและให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาการเกิดเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

สิ่งอำนวยความสะดวก ความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้ครูส่วนใหญ่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคารให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย และมีเอกสาร สื่อต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับรุ่งนภา พรหมป้อม (2552, น. 121) พบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ผ่านเกณฑ์ ควรปรับปรุง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษาและห้องสมุด

วัสดุ อุปกรณ์ให้มืออย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคารให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย และมีเอกสาร สื่อต่าง ๆ มีความเป็นอยู่อย่างยั่งยืนในการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพดี

งบประมาณ ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับความจำเป็น ซึ่งมีงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และมีงบประมาณต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีไม่เพียงพอ งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาครูและบุคลากร ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และมีงบประมาณต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งนภา พรหมป้อม (2552) พบว่า งบประมาณมีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุงไม่ผ่านเกณฑ์ ควรให้มีการจัดสรรในการซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์ วิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

2.3 ผลการประเมินด้านสถาบัน ผลการประเมินด้านสถาบัน จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักศึกษา การประเมินด้านสถาบันในการประเมินหลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ พบว่า ความคิดเห็นด้านสถาบัน ผลการประเมินภาพรวมผ่านเกณฑ์ ได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร และการสนับสนุนการเรียนของครอบครัว ยกเว้นการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากร ในรายการผู้ปกครอง ให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

คุณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษา ภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า นักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา นักศึกษาเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู สืบค้นข้อมูลในการเรียนด้วยตนเอง นักศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมกับวัย นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการเรียนรายวิชาต่างๆ นักศึกษาทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย แต่รายการบางรายการที่มีคะแนนต่ำ เนื่องจากนักศึกษายังขาดแรงจูงใจ

การจัดการเรียนการสอนของครู ภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ครูส่วนใหญ่ ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา ครูจัดการเรียนรู้

โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ครูมีการวิเคราะห์สภาพนักศึกษา เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ครูมีการวิจัยศึกษาปัญหาและแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ครูมีการวัดผลและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีที่เหมาะสม ครูใช้นวัตกรรมในการเรียนเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ให้กับนักศึกษา แต่บางรายการมีคะแนนต่ำคือ ครูจัดหา ผลิต พัฒนาและใช้สื่อวัตกรรมการ เรียนรู้แหล่งเรียนรู้ชุมชน ครูควรจัดหา ผลิต พัฒนาและใช้นวัตกรรมให้เพิ่มขึ้น และใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือปราชญ์ชาวบ้านในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเกิด การเรียนรู้

การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร ภาพรวมมีความเหมาะสม ระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารส่งเสริมครูในสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจการ จัดการสอนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการส่งเสริมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดอาคารเรียน สถานที่ สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนรู้ จัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพในสถานศึกษา กำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ แต่รายการผลการ ประเมินต่ำกว่าในกลุ่ม คือ ผู้บริหารใช้งบประมาณที่ชัดเจน ื่อต่อการบริหารหลักสูตร ยังไม่ ชัดเจนเพราะงบประมาณด้านการจัดการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและ นักศึกษา

การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก เกณฑ์การ ประเมิน ผู้ปกครอง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลอื่น ผู้ปกครอง สอบถามพฤติกรรมของนักศึกษากับครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองให้ความสนใจและให้นักศึกษาร่วม กิจกรรม แต่พบบางรายการไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุน การเรียนของนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาที่เรียนการศึกษานอกโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่ ยากจน และผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มีรายได้น้อยจึงทำให้ขาดงบประมาณสนับสนุนการเรียนของ นักศึกษา

ผลการประเมินโดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ ได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนของ นักศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของผู้บริหาร และการสนับสนุนการเรียนของครอบครัวซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา พรหมป้อม (2552) ที่พบว่ามิติด้านการจัดการเรียนการสอน มิติด้านสถาบันและมิติด้านพฤติกรรม เรียนรู้ ในภาพรวมมีคุณภาพ อยู่ในระดับดี อีกทั้งมิติด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า การจัดชั้น

เรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชาและวิธีการสอนมีคุณภาพผ่านเกณฑ์การประเมิน มิติด้านสถาบัน พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และยังสอดคล้องกับบุตรสติ ดิเอียดย่อ (2554) ที่พบว่า มิติพฤติกรรมการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการประเมินผ่านเกณฑ์อยู่ ระดับดี สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผล ประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนมิติด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย การจัดการกระบวนการ เรียนการสอน การจัดเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน งบประมาณผลการประเมินผ่านเกณฑ์ในระดับดี มิติด้านสถาบันประกอบด้วยคุณลักษณะใน การเรียนวิชา ต่าง ๆ ของนักศึกษา คุณลักษณะในการจัดการเรียนการสอนของครู คุณลักษณะใน การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร คุณลักษณะในการส่งเสริมจัดการเรียนของ ครอบครั้ว ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ระดับดี ส่วนการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ตามความ คิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากร ในรายการผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของ นักศึกษา ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งนภา พรหมป้อม (2552) ที่พบว่าลักษณะ ของนักเรียนกับสภาพครอบครั้วของนักเรียนและชุมชนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นควร ปรับปรุงด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ อุปกรณ์ให้มืออย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ งบประมาณ ควรให้มีการจัดสรรในการซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียน การสอน ด้านสถาบัน ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาท้องถิ่น นักศึกษาควรเพิ่มแรงใจสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้เสริมทางบวก มิติพฤติกรรมการ เรียนรู้ ครูควรปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายและเพิ่มเวลาการเรียนการสอนให้ มากขึ้นรวมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติที่เป็นประโยชน์กับ นักศึกษา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ด้านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ควรจัดมีจัดสอนเพิ่มเติมวิชาก่อนที่ข้างยาก ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย และให้นักศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้เพิ่มขึ้น เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพิ่มขึ้น

3.1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการประเมินงบประมาณไม่ผ่านเกณฑ์ ประเมิน สถานศึกษาควรจัดหางบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนอื่น

เพิ่มขึ้นให้พอเพียงกับความต้องการของนักศึกษา และควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.1.3 ด้านสถาบัน ผลการประเมินการสนับสนุนของผู้ปกครองไม่ผ่านเกณฑ์ ควรจัดหาแหล่งทุนสนับสนุนการเรียนของนักศึกษาเพิ่มขึ้น และส่งเสริมผู้ปกครองให้สนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้การเรียนของนักศึกษา

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ครอบคลุมทุกระดับ

3.2.2 ควรมีการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาของการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ เพื่อวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมมะลิน น่อแก้ว. (2551). *การประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- กาญจนา วัชรสุนทร. (2549). *การกำหนดจุดมุ่งหมาย ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. หน่วยที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร หลักการแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อีสันเพรส.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2529). *การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญศรี พรหมมาพันธ์. (2551). *สัมมนาการประเมินหลักสูตร*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนา การประเมินศึกษา*. หน่วยที่ 12 หน้า 33-54 นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- บุตรสติ ดีเอียดย่อ. (2554). *การประเมินหลักสูตรของโรงเรียนแกนนำการใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จังหวัดปัตตานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- ปฎุ นันทวงศ์ และไพโรจน์ ดั่งวิเศษ. (2534). *หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ประสงค์ เนาบุตร และ สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์. (2549). *แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. หน่วยที่ 1 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.

- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2550). *การประเมินหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนของศูนย์บริการ การศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพฯ.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต). สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิสนุ ฟองศรี. (2549). *การประเมินทางการศึกษา แนวคิดสู่การปฏิบัติ.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์ เทียมฟ้าการพิมพ์.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2540). *การประเมินผลโครงการ การวิจัยเชิงประเมิน.* กรุงเทพฯ: ดันอ้อแกรมมี.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- รุ่งนภา พรหมป้อม. (2552). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด.* (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ (2545). *แนวโน้มลักษณะการให้บริการการศึกษาผ่านศูนย์ วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.* รายงานการวิจัยฉบับย่อ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัชรีย์ บุรณสิงห์. (2542). *การบริหารหลักสูตร.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น.* กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์คิสต์ฟ เวย์รี่.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- _____. (2543). *การประเมินหลักสูตร. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและ วิทยวิธีทางการสอน. หน่วยที่ 13 (น.54 -126).* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และกาญจนา ลินทรตันศิริกุล. (2558). *การประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน. ใน ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมศึกษา. หน่วยที่ 5.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2543). *การประเมินหลักสูตร.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ศรีสมร พุ่มสะอาด. (2549). *การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการ ประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน. หน่วยที่ 13 (น.122 – 149)* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- โคจิรัตน์ นิลสกุล. (2552). *การประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบล.* (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, ขอนแก่น.

- สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สงบ ลักษณ์ะ. (2542). *ปฏิรูปหลักสูตร*. ใน *ปฏิรูปการศึกษา 12 (มีนาคม):9*.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551). *หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551). *คู่มือการดำเนินงาน*. กรุงเทพฯ: ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น.
- ลำลี รักสุทธิ. (2544). *เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์. (2543). *การประเมินหลักสูตร*. ใน เอกสารประกอบโครงการอบรมเทคนิคการประเมินหลักสูตร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). *วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). *ความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา*. ใน *บทความทางการประเมินโครงการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- สุมิตร คุณานุกร. (2536). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุปราณี จุฑามาตย์. (2554). *การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อมรา เล็กเริงสินธุ์. (2540). *หลักสูตรและการจัดการ มัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายเอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อัญชลี ธรรมะวิฑูล. (2551). *หลักการของการจัดการศึกษา*. <http://panchalee.wordpress.com>.
- Chiang, P.W. (1977). *Assessing The Effectiveness of Five-Year Mechanical Engineering Technology Programs of Junior Colleges in Taiwan, R.O.C.: An application of The CIPP Evaluation Model (China)*” Dissertation Abstracts International.
- Good, C. V. (Ed.). (1973). *Dictionary of education*. 3th ed. New York: McGraw-Hill.

Saylor, J.G & Alexander, W.M. (1974). *Planning Curriculum for Schools*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. นางสาวรัตนา แก่นสารี

วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 สถานที่ทำงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
 สมุทรปราการ
 ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ การวัดและประเมินผล การพัฒนาหลักสูตร นิเทศ และการ
 จัดการเรียนรู้การสอนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ

2. นางสาวยุพา กิตติคุณภูธรธรรม

วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 สถานที่ทำงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
 สมุทรปราการ
 ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ การวัดและประเมินผล การพัฒนาหลักสูตร นิเทศ และการ
 จัดการเรียนรู้การสอนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ

3. นางเพ็ญศรี ใจหลัก

วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 สถานที่ทำงาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางพลี
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ งานพัฒนาหลักสูตร การนิเทศ และการจัดการเรียนรู้การ
 สอนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ

4. นายสุริย์ชัย มีจันทร์

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
 สถานที่ทำงาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมือง
 สมุทรปราการ
 ตำแหน่ง ครูปฏิบัติการ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ งานพัฒนาหลักสูตร การนิเทศ และการจัดการเรียนการสอน
 หลักสูตรการศึกษานอกระบบ

5. นายกัญจน์ โชติ สหพัฒน์สมบัติ

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 ราชนครินทร์
 การศึกษามหาบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
 ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (การจัดการเพื่อการพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 ราชนครินทร์
 สถานที่ทำงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
 สมุทรปราการ
 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการชำนาญการ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ งานวิจัยการศึกษา และหลักสูตรการศึกษานอกระบบ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๗๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. โครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แผนผังการสร้างเครื่องมือวิจัย
 ๓. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๒ ชุด

ด้วยนางสาวมีนา แซ่ลิ้ม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น (ฉบับปรับปรุง ๒๕๕๕) ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุม เนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๖๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๖ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

ด้วยนางสาวมีนา แซ่ลิ้ม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุทธศักราช ๒๕๕๙ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง ๒๕๕๕)

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อการวิจัยตามวัน เวลา ตามรายละเอียดที่แนบ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามผู้บริหาร ครู และบุคลากร

1. ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
	การจัดชั้นเรียนและตารางสอน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
1	จัดตารางเรียนในรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสมกับช่วงเวลาในการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	จัดกลุ่มนักศึกษา โดยแบ่งนักศึกษา ออกตามลำดับตามความสามารถ	+1	+1	0	+1	0	0.60	ใช้ได้
3	จัดการเรียนการสอนโดยเน้น นักศึกษาสำคัญ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
4	มีการกำหนดตารางการสอนที่ แน่นอน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	เนื้อหาวิชา							
5	จัดเนื้อหาวิชาครอบคลุมจุดประสงค์ ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสม กับระดับของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	จัดเนื้อหาวิชามีความทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
8	จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	0	+1	+1	0	+1	0.60	ใช้ได้
9	จัดเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับเวลาที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
11	จัดเนื้อหาวิชาตรงกับความต้องการ ของนักศึกษา	0	+1	+1	0	+1	0.60	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
12	จัดเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
	วิธีการสอน							
13	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการซักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	+1	-1	0	+1	0	0.20	ตัดทิ้ง
16	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการซักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	จัดกิจกรรมการสอนเน้นให้นักศึกษานำไปใช้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	สิ่งอำนวยความสะดวก							
21	มีเอกสารและสื่อต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
22	มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
23	มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	ให้จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคารให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	มีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
27	มีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาครูและบุคลากร	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้

2. ข้อมูลด้านสถาบัน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
	คุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียน ของนักศึกษา							
1	นักศึกษาสนใจ และมุ่งมั่นในกิจกรรม การเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	นักศึกษาทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	นักศึกษาสืบค้นข้อมูลในการเรียนด้วย ตนเอง	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
4	นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการเรียน รายวิชาต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	นักศึกษาสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง	+1	-1	0	+1	0	0.20	ตัดทิ้ง
6	นักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา	-1	+1	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
7	นักศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติ หน้าที่เหมาะสมกับวัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	นักศึกษามาเรียนทุกสัปดาห์	+1	-1	+1	0	+1	0.40	ตัดทิ้ง
9	นักศึกษาเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู	+1	-1	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
	การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร สาระการ เรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	ครูมีการวิเคราะห์สภาพนักศึกษาเป็น รายบุคคลและรายกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อ ส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ นักศึกษามีคุณธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

2. ข้อมูลด้านสถาบัน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
14	ครูใช้นวัตกรรมในการเรียนเพื่อพูนความรู้ให้กับนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	ครูมีการวางแผนและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชาตนเองกับรายวิชาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	ครูจัดหา ผลิตภัณฑ์ พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม การเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	ครูมีการวิจัยศึกษาปัญหาและแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
18	ครูมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดนักศึกษาเป็นสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร							
20	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	0	+1	0	0.60	ใช้ได้
22	ผู้บริหารมีการจัดอาคารเรียน สถานที่ และสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนรู้	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
23	ผู้บริหารจัดกระบวนการใช้งบประมาณที่ชัดเจนเอื้อต่อการบริหารหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

2. ข้อมูลด้านสถาบัน

ชื่อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
24	ผู้บริหารกำหนดแผนการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	0	+1	0	0.60	ใช้ได้
25	ผู้บริหารจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา	0	+1	+1	0	+1	0.60	ใช้ได้
26	ผู้บริหารส่งเสริมครู ในสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจการจัดการสอนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1	+1	1.00	ใช้ได้
29	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลอื่น	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
30	ผู้ปกครองสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษากับครูที่ปรึกษา	0	+1	+1	0	+1	0.60	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามนักศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
	การจัดชั้นเรียนและตารางสอน							
1	จัดตารางเรียนในรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสมกับช่วงเวลาในการเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
2	จัดกลุ่มนักศึกษา โดยแบ่งนักศึกษ่ออกตามลำดับตามความสามารถ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
3	จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักศึกษาสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	มีการกำหนดตารางการสอนที่แน่นอน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	เนื้อหาวิชา							
5	จัดเนื้อหาวิชาครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	จัดเนื้อหาวิชาที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	0	+1	+1	0	+1	0.60	ใช้ได้
9	จัดเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	จัดเนื้อหาวิชาตรงกับความต้องการของนักศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
12	จัดเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
	วิธีการสอน							
13	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	จัดการเรียนการสอนให้ครูและนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กัน	+1	-1	0	+1	0	0.20	ตัดทิ้ง
16	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	จัดกิจกรรมการสอนเน้นให้นักศึกษานำไปใช้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในห้องเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย นักศึกษาสามารถสรุปเนื้อหาที่เรียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สิ่งอำนวยความสะดวก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	มีเอกสารและสื่อต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
24	มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
25	มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคารให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

2. ข้อมูลเกี่ยวกับด้านสถาบัน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
	คุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา							
1	นักศึกษาสนใจ และมุ่งมั่นในกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	นักศึกษาทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	นักศึกษาลึบค้นข้อมูลในการเรียนด้วยตนเอง	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
4	นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	นักศึกษาสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง	-1	-1	0	+1	0	-0.20	ตัดทิ้ง
6	นักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	นักศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมกับวัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	นักศึกษามาเรียนทุกสัปดาห์	+1	-1	+1	0	+1	0.40	ตัดทิ้ง
9	นักศึกษาเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู	+1	-1	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
	การจัดการเรียนการสอนของครู							
10	ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร สารระการ เรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	ครูมีการวิเคราะห์สภาพนักศึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	ครูใช้นวัตกรรมในการเรียนเพื่อพูนความรู้ให้กับนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
15	ครูมีการวางแผนและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชาตนเองกับรายวิชาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	ครูจัดหาผลิต พัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	ครูมีการวิจัยศึกษาปัญหาและแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	ครูมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดนักศึกษาเป็นสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร							
20	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	ผู้บริหารมีการจัดอาคารเรียน สถานที่ และสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนรู้	0	+1	0	+1	0	0.40	ตัดทิ้ง
23	ผู้บริหารจัดกระบวนการใช้งบประมาณที่ชัดเจน เอื้อต่อการบริหารหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารกำหนดแผนการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
25	ผู้บริหารจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา	0	+1	0	+1	0	0.40	ตัดทิ้ง
26	ผู้บริหารส่งเสริมครู ในสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจการจัดการสอนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	การสนับสนุนการเรียนของครอบครัว							
27	ผู้ปกครองให้ความสนใจและให้นักศึกษาร่วมกิจกรรม	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
28	ผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลอื่น	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
30	ผู้ปกครองสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษากับครูที่ปรึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินสมรรถนะสำคัญ ของนักศึกษา 5 ด้าน

3. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
	ความสามารถในการสื่อสาร							
1	มีความสามารถในการรับ – ส่งสาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ ภาษาย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ความสามารถในการคิด							
4	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อ การสร้างองค์ความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	มีความสามารถในการคิดเป็นระบบ เพื่อการสร้างองค์ความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ความสามารถในการแก้ปัญหา							
6	แก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	แสวงหาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	ตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อ ตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต							
9	ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้วย ความสัมพันธ์อันดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	มีวิธีแก้ไขความขัดแย้งอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

3. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี							
11	เลือกใช้ข้อมูลในการพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	เลือกใช้ข้อมูลในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ความสามารถในการสื่อสาร							
13	มีความสามารถในการรับ – ส่งสาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัย

1. เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม 2 ฉบับ แต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอนของการประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

ตอนที่ 3 ข้อมูลการประเมินด้านสถาบันของการประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

2. แผนผังการสร้างประเมินสมรรถนะของนักศึกษา สำหรับครู

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา

ประเด็นคำถาม	จำนวน ข้อคำถาม
1. ความสามารถในการสื่อสาร 1.1 มีความสามารถในการรับ – ส่งสาร 1.2 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม 1.3 ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม	3
2. ความสามารถในการคิด 2.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อการสร้างองค์ความรู้ 2.2 มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อมีสารสนเทศในการตัดสินใจด้วยตนเอง	2
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา 3.1 แก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล 3.2 แสวงหาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา 3.3 ตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	3

ประเด็นคำถาม	จำนวน ข้อคำถาม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4.1 ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความสัมพันธ์อันดี 4.2 มีวิธีแก้ไขความขัดแย้งอย่างเหมาะสม	2
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 5.1 เลือกใช้ข้อมูลในการพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม 5.2 เลือกใช้ข้อมูลในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม	2

3. แผนผังการสร้างแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากร
วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินมิติการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นคำถาม	จำนวน ข้อคำถาม
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหาร ครู บุคลากร - สถานภาพ - เพศ - อายุ - วุฒิการศึกษา - ใบประกอบวิชาชีพครู - ประสบการณ์ทำงานกศน.	6
การจัดชั้นเรียนและตารางสอน 1. จัดตารางเรียนในรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสมกับช่วงเวลาในการเรียน 2. จัดกลุ่มนักศึกษา โดยแบ่งนักศึกษาออกตามลำดับความสามารถ 3. จัดการเรียนการสอน โดยเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ 4. มีการกำหนดตารางการสอนที่แน่นอน	4
เนื้อหาวิชา 1. จัดเนื้อหาวิชาครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร 2. เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักศึกษา 3. จัดเนื้อหาวิชาที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	7

<p>4.จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น</p> <p>5.จัดเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน</p> <p>6.จัดเนื้อหาวิชาตรงกับความต้องการของนักศึกษา</p> <p>7.จัดเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้</p>	
<p>วิธีการสอน</p> <p>1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา</p> <p>2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา</p> <p>3. จัดการเรียนการสอนให้ครูและนักศึกษาทุกคนมีการปฏิสัมพันธ์กัน</p> <p>4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <p>5. จัดกิจกรรมการสอนเน้นให้นักศึกษานำไปใช้จริง</p> <p>6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักศึกษาพัฒนาเต็มตามศักยภาพ</p> <p>7. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของนักศึกษา</p> <p>8. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย</p>	8
<p>สิ่งอำนวยความสะดวก</p> <p>1. มีเอกสารและสื่อต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา</p> <p>2. มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย</p> <p>3. มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้</p> <p>4. ให้จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคารให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p>	4
<p>งบประมาณ</p> <p>1. มีงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนพอเพียง</p> <p>2. มีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้</p> <p>3. มีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาครู</p>	3

3. แผนผังการสร้างแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากร (ต่อ)
วัตถุประสงค์ เพื่อประเมิน ด้านสถาบัน

ประเด็นคำถาม	จำนวน ข้อคำถาม
<p>คุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาสนใจ และมุ่งมั่นในกิจกรรมการเรียนการสอน 2. นักศึกษาทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย 3. นักศึกษาสืบค้นข้อมูลในการเรียนด้วยตนเอง 4. นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ 5. นักศึกษามีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง 6. นักศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมกับวัย 7. นักศึกษามาเรียนทุกสัปดาห์ 8. นักศึกษาเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู 	8
<p>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ 2. ครูมีการวิเคราะห์สภาพนักศึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม 3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา 4. ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม 5. ครูมีการใช้นวัตกรรมในการเรียนเพื่อพูนความรู้ให้กับนักศึกษา 6. ครูมีการวางแผนและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชาตนเองกับรายวิชาอื่น 7. ครูจัดหา ผลิต พัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน 8. ครูมีการวิจัยศึกษาปัญหาและแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 9. ครูมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม 10. ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดนักศึกษาเป็นสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ 	10

3. แผนผังการสร้างแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากร (ต่อ)
วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินด้านสถาบัน

ประเด็นคำถาม	จำนวน ข้อคำถาม
<p>การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีการส่งเสริมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2. ผู้บริหารให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3. ผู้บริหารมีการจัดอาคารเรียน สถานที่ และสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนรู้ 4. ผู้บริหารมีการจัดกระบวนการใช้งบประมาณที่ชัดเจนเอื้อต่อการบริหารหลักสูตร 5. ผู้บริหารมีการกำหนดแผนการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ 6. ผู้บริหารมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา 7. ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 	7
<p>การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองให้ความสนใจและให้นักศึกษาร่วมกิจกรรม 2. ผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา 3. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลอื่น 4. ผู้ปกครองสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษากับครูที่ปรึกษา 	4

4. แผนผังการสร้างแบบสอบถาม สำหรับนักศึกษา

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นคำถาม	จำนวน ข้อคำถาม
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 1. นักศึกษา - เพศ - อายุ - อาชีพ	3
การจัดชั้นเรียนและตารางสอน 1. จัดตารางเรียนในรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสมกับช่วงเวลาในการเรียน 2. จัดกลุ่มนักศึกษา โดยแบ่งนักศึกษาวัดตามลำดับความสามารถ 3. จัดการเรียนการสอน โดยเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ 4. มีการกำหนดตารางการสอนที่แน่นอน	4
เนื้อหาวิชา 1. จัดเนื้อหาวิชาให้ครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร 2. เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักศึกษา 3. จัดเนื้อหาวิชาที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน 4. จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น 5. จัดเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 6. จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 7. จัดเนื้อหาวิชาตรงกับความต้องการของนักศึกษา 8. จัดเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	8

4. แผนผังการสร้างแบบสอบถาม สำหรับนักศึกษา (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นคำถาม	จำนวน ข้อคำถาม
วิธีการสอน 1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา 3. จัดการเรียนการสอน โดยครูและนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กัน 4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 5. จัดกิจกรรมการสอนเน้นให้นักศึกษานำไปใช้จริง 6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักศึกษาพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 7. นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในห้องเรียน 8. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักศึกษาสามารถสรุปเนื้อหาที่เรียนได้ 9. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของนักศึกษา 10. ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	10
สิ่งอำนวยความสะดวก 1. มีเอกสารและสื่อต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา 2. มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย 3. มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ 4. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคาร ให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4

4. แผนผังการสร้างแบบสอบถาม สำหรับนักศึกษา (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินด้านสถาบัน

/ประเด็นคำถาม	จำนวน ข้อคำถาม
คุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา 1. นักศึกษาสนใจ และมุ่งมั่นในกิจกรรมการเรียนการสอน 2. นักศึกษาทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย 3. นักศึกษาสืบค้นข้อมูลในการเรียนด้วยตนเอง 4. นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ 5. นักศึกษาสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง 6. นักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา 7. นักศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมกับวัย 8. นักศึกษามาเรียนทุกสัปดาห์ 9. นักศึกษาเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู	9
การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน 1. ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร สารระการการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ 2. ครูมีการวิเคราะห์สภาพนักศึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม 3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา 4. ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม 5. ครูมีการใช้นวัตกรรมในการเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษา 6. ครูมีการวางแผนและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชาตนเองกับรายวิชาอื่น 7. ครูจัดหา ผลิต พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม การเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน 8. ครูมีการวิจัยศึกษาปัญหาและแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 9. ครูมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม 10. ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดนักศึกษาเป็นสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้	10

4. แผนผังการสร้างแบบสอบถาม สำหรับนักศึกษา (ต่อ)
วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินด้านสถาบัน

ประเด็นคำถาม	จำนวน ข้อคำถาม
<p>การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีการส่งเสริมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2. ผู้บริหารให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3. ผู้บริหารมีการจัดกระบวนการใช้งบประมาณที่ชัดเจนเอื้อต่อการบริหารหลักสูตร 4. ผู้บริหารมีการกำหนดแผนการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ 5. ผู้บริหารมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา 6. ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 	6
<p>การสนับสนุนการเรียนของครอบครัว</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองให้ความสนใจและให้นักศึกษาร่วมกิจกรรม 2. ผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา 3. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลอื่น 4. ผู้ปกครองสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษากับครูที่ปรึกษา 	4

5. แผนผังแบบบันทึกข้อมูล

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา

ประเด็นคำถามด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา	เครื่องมือ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	แบบบันทึกข้อมูล
สมรรถนะสำคัญของนักศึกษา	แบบประเมิน สมรรถนะสำคัญของ นักศึกษา
ผลประเมินคุณธรรมของนักศึกษา	แบบบันทึกข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555)
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

2. แบบสอบถามนี้ใช้เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน

4. เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

ขอความกรุณาท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงทุกข้อ ข้อมูลในแบบสอบถามนี้ จะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความเอื้อเฟื้อในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวมินา แซ่ลิ้ม

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
วิชาเอกการประเมินการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพ

[] ผู้บริหารสถานศึกษา

[] ครู

[] นุคถาวร

2. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

3. อายุ

[] ไม่เกิน 25 ปี

[] 26 – 30 ปี

[] 31 – 35 ปี

[] 36 – 40 ปี

[] 41 – 45 ปี

[] 46 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษา

[] ปวช./ปวส.

[] ปริญญาตรี

[] ปริญญาโท

5. ใบประกอบวิชาชีพครู

[] มี

[] ไม่มี

6. ประสบการณ์ทำงาน กศน.

[] ต่ำกว่า 3 ปี

[] 3 – 6 ปี

[] 7 – 10 ปี

[] 11 – 14 ปี

[] 15 – 18 ปี

[] 19 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
การจัดชั้นเรียนและตารางสอน						
1	จัดตารางเรียนในรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสมกับช่วงเวลาในการเรียน					
2	จัดกลุ่มนักศึกษา โดยแบ่งนักศึกษาออกตามลำดับตามความสามารถ					
3	จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักศึกษาสำคัญ					
4	มีการกำหนดตารางการสอนที่แน่นอน					
เนื้อหาวิชา						
5	จัดเนื้อหาวิชาครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร					
6	เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักศึกษา					
7	จัดเนื้อหาวิชาที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
8	จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น					
9	จัดเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน					
10	จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
11	จัดเนื้อหาวิชาตรงกับความต้องการของนักศึกษา					
12	จัดเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
วิธีการสอน						
13	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
14	จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอนเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา					
15	จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
16	จัดกิจกรรมการสอนเน้นให้นักศึกษานำไปใช้จริง					
17	จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้นักศึกษาพัฒนาเต็มตามศักยภาพ					
18	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของนักศึกษา					
19	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
สิ่งอำนวยความสะดวก						
20	มีเอกสารและสื่อต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
21	มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย					
22	มีแหล่งเรียนรู้ในห้องอื่น ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้					
23	ให้จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคารให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้					

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
งบประมาณ						
24	มีงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอนพอเพียง					
25	มีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้					
26	มีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาครูและบุคลากร					

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับนักศึกษา
ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
คุณลักษณะและพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา						
1	นักศึกษาสนใจ และมุ่งมั่นในกิจกรรมการเรียนการสอน					
2	นักศึกษาทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย					
3	นักศึกษาสืบค้นข้อมูลในการเรียนด้วยตนเอง					
4	นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ					
5	นักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา					
6	นักศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่เหมาะสม กับวัย					
7	นักศึกษาเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู					
การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน						
8	ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร สาระการเรียนรู้ แผนการ จัดการเรียนรู้					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9	ครูมีการวิเคราะห์สภาพนักศึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม					
10	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา					
11	ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม					
12	ครูใช้นวัตกรรมในการเรียนเพื่อพูนความรู้ให้กับนักศึกษา					
13	ครูมีการวางแผนและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชาตนเองกับรายวิชาอื่น					
14	ครูจัดหา ผลิต พัฒนาและใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ชุมชน					
15	ครูมีการวิจัยศึกษาปัญหาและแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
16	ครูมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม					
17	ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดนักศึกษาเป็นสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้					
การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร						
18	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
19	ผู้บริหารให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนสอน					
20	ผู้บริหารมีการจัดอาคารเรียน สถานที่ และสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนรู้					
21	ผู้บริหารจัดกระบวนการใช้งบประมาณที่ชัดเจน เอื้อต่อการบริหารหลักสูตร					
22	ผู้บริหารกำหนดแผนการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การสนับสนุนการเรียนของครบครัน						
23	ผู้ปกครองให้ความสนใจและให้นักศึกษาร่วมกิจกรรม					
24	ผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา					
25	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลอื่น					
26	ผู้ปกครองสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษากับครูที่ปรึกษา					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555)
ศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

2. แบบสอบถามนี้ใช้เก็บข้อมูลจากนักศึกษา

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน

ตอนที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

ขอความกรุณาท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงทุกข้อทั้ง 3 ตอน ข้อมูลในแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่อย่างใด ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความเอื้อเฟื้อในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวมีนา แซ่ลิ่ม

นักศึกษาปริญญาโท แผนกวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

วิชาเอกการประเมินการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ [] ชาย [] หญิง
2. อายุ [] ไม่เกิน 25 ปี [] 26 – 30 ปี
 [] 31 – 35 ปี [] 36 – 40 ปี
 [] 41 – 45 ปี [] 46 ปีขึ้นไป
3. อาชีพ [] ว่างาน [] รับจ้าง
 [] ค้าขาย [] รับราชการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
การจัดชั้นเรียนและตารางสอน						
1	จัดตารางเรียนในรายวิชาต่างๆ เหมาะสมกับช่วงเวลาในการเรียน					
2	จัดกลุ่มนักศึกษา โดยแบ่งนักศึกษาออกตามลำดับความสามารถ					
3	จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักศึกษาสำคัญ					
4	มีการกำหนดตารางการสอนที่แน่นอน					
เนื้อหาวิชา						
5	จัดเนื้อหาวิชาครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร					
6	เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักศึกษา					
7	จัดเนื้อหาวิชาที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
8	จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น					
9	จัดเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน					

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
เนื้อหาวิชา						
10	จัดเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
11	จัดเนื้อหาวิชาตรงกับความต้องการของนักศึกษา					
12	จัดเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
วิธีการสอน						
13	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
14	จัดกิจกรรมการเรียนสอนเหมาะสมกับความสามารถของ นักศึกษา					
15	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
16	จัดกิจกรรมการสอนเน้นให้นักศึกษานำไปใช้จริง					
17	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาพัฒนาเต็มตาม ศักยภาพ					
18	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความ กระตือรือร้นที่จะเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในห้องเรียน					
19	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย นักศึกษาสามารถสรุปเนื้อหาที่ เรียนได้					
20	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติ ของนักศึกษา					
21	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
สิ่งอำนวยความสะดวก						
22	มีเอกสารและสื่อต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา					
23	มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัย					

ข้อ	รายการ	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
สิ่งอำนวยความสะดวก						
25	มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้					
25	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งในและนอกอาคาร ให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับนักศึกษา
ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
คุณลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา						
1	นักศึกษาสนใจ และมุ่งมั่นในกิจกรรมการเรียนการสอน					
2	นักศึกษาทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย					
3	นักศึกษาสืบค้นข้อมูลในการเรียนด้วยตนเอง					
4	นักศึกษามีเจตคติที่ดีในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ					
5	นักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา					
6	นักศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมกับวัย					
7	นักศึกษาเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู					
การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน						
8	ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้					
9	ครูมีการวิเคราะห์สภาพนักศึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม					
10	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11	ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม					
12	ครูใช้นวัตกรรมในการเรียนเพื่อพูนความรู้ให้กับนักศึกษา					
13	ครูมีการวางแผนและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชาตนเองกับรายวิชาอื่น					
14	ครูจัดหา ผลิต พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม การเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ชุมชน					
15	ครูมีการวิจัยศึกษาปัญหาและแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
16	ครูมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม					
17	ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดนักศึกษาเป็นสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้					
การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร						
18	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
19	ผู้บริหารให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
20	ผู้บริหารจัดกระบวนการใช้งบประมาณที่ชัดเจน ื่อต่อการบริหารหลักสูตร					
21	ผู้บริหารกำหนดแผนการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ					
22	ผู้บริหารส่งเสริมครู ในสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจ การจัดการสอนอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การสนับสนุนการเรียนครอบครัว						
23	ผู้ปกครองให้ความสนใจและให้นักศึกษาร่วมกิจกรรม					
24	ผู้ปกครองให้งบประมาณสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา					
25	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ จากแหล่งข้อมูลอื่น					
26	ผู้ปกครองสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษากับครูที่ปรึกษา					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

แบบบันทึกข้อมูล

เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555)

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับผลการเรียน	ความหมาย
80 – 100	4	ดีเยี่ยม
75 – 79	3.5	ดีมาก
70 – 74	3	ดี
65 – 69	2.5	ค่อนข้างดี
60 – 64	2	ปานกลาง
55 – 59	1.5	พอใช้
50 – 54	1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
0 – 49	0	ต่ำกว่าเกณฑ์

ช่วงคะแนน	จำนวน	ร้อยละ	ผลการประเมิน
80-100			
75-79			
70-74			
65-69			
60-64			
55-59			
50-54			
0-49			
รวมทั้งหมด			

2. ผลการประเมินคุณธรรม

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	ความหมาย
91-100	ดีเยี่ยม	มีคุณลักษณะในการปฏิบัติจนเป็นนิสัยและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม
70-89	ดี	มีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามเกณฑ์เพื่อให้เป็นที่ยอมรับสังคม
50-69	ผ่าน	นักศึกษารับรู้และปฏิบัติตามเกณฑ์และเงื่อนไขของสถานศึกษา
0-49	ไม่ผ่าน	นักศึกษามีพฤติกรรมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ช่วงคะแนน	จำนวน	ร้อยละ	ผลการประเมิน
81-100			
70-89			
50-69			
0-49			
รวม			
รวมทั้งหมด			

3. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (N-NET มัธยมศึกษาตอนต้น)

3.1 ค่าเฉลี่ยของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ

..... คะแนน

3.2 ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ..... คะแนน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักศึกษา

คำชี้แจง : ให้สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน

แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถ

เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความสามารถมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความสามารถมาก
3	หมายถึง	ระดับความสามารถปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความสามารถน้อย
1	หมายถึง	ระดับความสามารถน้อยที่สุด

ข้อ	สมรรถนะที่ประเมิน	ระดับความสามารถ				
		5	4	3	2	1
1. ความสามารถในการสื่อสาร						
1.1	มีความสามารถในการรับ – ส่งสาร					
1.2	มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม					
1.3	ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม					
2. ความสามารถในการคิด						
2.1	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อการสร้างองค์ความรู้					
2.2	มีความสามารถในการคิดเป็นระบบ เพื่อการสร้างองค์ความรู้					
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา						
3.1	แก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล					
3.2	แสวงหาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา					
3.3	ตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น					
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต						
4.1	ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความสัมพันธ์อันดี					
4.2	มีวิธีแก้ไขความขัดแย้งอย่างเหมาะสม					

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี						
5.1	เลือกใช้ข้อมูลในการพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม					
5.2	เลือกใช้ข้อมูลในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม					

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
/...../.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวมินา แซ่ลิ่ม
วัน เดือน ปีเกิด	16 มีนาคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจ (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2549 ศึกษาศาสตร์ (การศึกษานอกระบบ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2552
สถานที่ทำงาน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองสมุทรปราการ
ตำแหน่ง	พนักงานราชการ ครู กศน.ตำบล

